

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

NICHOLAS RAY'DEN WESTERN TÜRÜNE 'AYKIRI' DOKUNUŞ
DİŞİ KARTAL (JOHNNY GUITAR)

ANTON YELCHIN

FELICITY JONES

OSCAR ÖDÜLÜ* ADAYI*
JENNIFER LAWRENCE

**"KOMİK, SEKSİ,
UNUTULMAZ"**

Newsweek
KAPIN SİZİ GÖRÜŞ

SUNDANCE FILM FESTIVAL
EN İYİ FİLM
BÜYÜK JÜRİ ÖDÜLÜ
EN İYİ KADIN OYUNCU
ÖZEL JÜRİ ÖDÜLÜ

**"YILLARA
MEYDAN
OKUYACAK
BİR AŞK HİKAYESİ"**

New York
DAVID GOLDBER

ÇILGINLAR GİBİ LIKE CRAZY

Şimdi DVD'de!

tiglon

©2012 Paramount Pictures. Tüm Hakları Saklıdır.

HIÇ BÜYÜMEYEN 'YALNIZ VE GÜZEL' ÇOCUK: TÜRKİYE

PEK ÇOK DİZİ VE PROGRAMIN YAZ TATİLİNE GİRDİĞİ DÖNEMDE TV KANALLARI, HER ŞEYE RAĞMEN REYTING kaybetmemek adına seyircinin ilgisini çekecek yeni şovlar, magazin programları, diziler sunuyor seyirciye...

Meraklının dikkatini çekmiştir; TRT 1 hemen her akşam, popüler sinemanın en bilinen örneklerinden bir veya ikisini prime time kuşağına dayamış durumda. "Hababam Sınıfı", "Indiana Jones" gibi serilerden "Benjamin Button"ın Tuhaf Hikayesi"ne [The Curious Case Of Benjamin Button] kadar herkesin bildiği ve sevdiği eski-yeni unutulmaz yapımlar, reyting savaşında TRT 1'in elini kuvvetlendiriyor.

Buraya kadar görünürde gayet güzel her şey. Fakat bir türlü yakamızı bırakmayan sansür belası, elbette hemen her filme damgasını vuruyor. Söz gelimi Clint Eastwood'un Oscar'lı başyapıtı "Affedilmeyen" (Unforgiven), tüm filmin anlamını teşkil eden baştaki o vurucu tecavüz ve şiddet sahnesi kesilerek ekrana geliyor. "Benjamin Button" da konu gereği bol miktarda sigara tüketildiği için, yapılan mozaiklerden ötürü oyuncuların yüzleri ve performansları seçilemez hale geliyor.

Bunda şaşırarak ne var diyebilirsiniz. Zaten paralı-parasız tüm kanallar bu şekilde yayın yapmıyor mu? Haklısınız, öyle! Bugüne kadar konu üzerinde çok konuşuldu, dillerde tüy bitti. Ama gelin, bir de başka bir yönden olaya bakalım.

'Zararlı' olarak tanımladığımız 'şeyler'den kimi korumak isteriz? Çocuklarımızı, değil mi? Henüz birçok şeye akli ermeyen, hayatın çirkin yanlarını tanımayan, şiddeti bilmeyen, cinselliği 'zamani geldiğinde' öğrenmesini istediğimiz, sigara gibi sağlığa zararlı şeyleri hiç ağızına sürmemesini dilediğimiz, 'korunmaya muhtaç' varlıklardır onlar.

Peki, 18 yaşından büyükler? Bütün bu saydıklarımız, sizce yetişkinler için de geçerli olabilir mi? Devlet büyüklerinin, RTÜK'ün, TRT'nin hatta özel kanalların yaklaşımına bakılırsa, öyle... Gündüz kuşaklarını ve prime time'ı geçtik, gece yarısından sonra bile

yetişkinler için yayınlar kontrollüdür. Sanki 18 yaşından büyük biri, cinselliği bilmiyormuş gibi filmlerin tüm sevişme ve seks sahneleri sansürlenir. Sigara, görüldüğü anda hipnotize eden bir şeymiş ve asla bakılmaması gereken 'Medusa'ymış gibi mozaiklenir. Uyuşturucunun filmlerde gösterilmesi, kırmızı noktadır. Paralı erotik kanallardaki yayınlar, ancak binbir sansürden geçirilerek ve soft hale getirilerek gösterilebilir. Eşcinsellik, transseksüellik vs. mi dediniz? Öyle bir şey zaten söz konusu bile olamaz!

Şu bir çırpıda saydığımız örnekler bile, aslında bir 'çocuğa' yapılan muameleye benzemiyor mu? Bunların yanına bir de erişimi mahkeme aracılığıyla engellenen on binlerce internet sitesini, yasaklanan yayınları, düşünce suçundan ötürü hapse tıkan aydınları ekleyin. Manzara nasıl görünüyor?

İster kabul edelim, ister etmeyelim Türkiye, yıllardır büyümeyi, yetişkin olmayı reddeden bir çocuğa benziyor. Tıpkı "Teneke Trampet" (Die Blechtrommel) filmindeki Oskar gibi. İkinci Dünya Savaşı arifesinde doğan, yetişkinlerin dünyasını reddeden, onlar gibi olmak istemeyen küçük Oskar gibi Türkiye de, artık tüm sınırların ortadan kalktığı, avucumuzdaki minicik cep telefonundan bile dünyayla iletişimin sağlandığı, 'yasak' ve 'sansür' kavramlarının neredeyse tarihe gömüldüğü bir ortamda 'yetişkin' gibi davranmayı reddediyor. Yıllarca öykündüğü, dahil olmak istediği Batı dünyası tarafından 'büyümemiş çocuk' muamelesi görünce kızıyor ama kendini İran, Çin gibi sansürcü ülkelerin klasmanına dahil ediveriyor. Dünya çapında ödül aldığı anda ise 'kendine acıma' ruh haline geçip, ünlü yönetmenin ağzından dökülen "Yalnız ve güzel ülkem" ifadesini gözyaşlarıyla bağrına basıyor, slogan haline getiriyor.

Bugün başlayan Ramazan'la birlikte, ekranların daha da mazbut ve sansürcü hale geleceğini düşünürsek, Türkiye'nin bir an önce 'kronik' hale gelen çocukluk psikolojisinden kurtulup, artık yetişkin olmayı seçmesini dilemekten başka çare kalmıyor. Ya da diğer bir deyişle yöneticilerin; farklı inançları, dünya görüşleri ve fikirleri olan, sanata, sinemaya saygı duyan bizleri, korunmaya muhtaç çocuk olarak görmekten vazgeçmeleri gerekiyor. [1]

GİZLİ TEŞKİLAT

(NORTH BY NORTHWEST, 1959)

YAYIN KURULU: BİLGEHAN ARAS bilgehanaras76@gmail.com OKAN ARPAÇ oarpac@gmail.com BURAK GÖRAL burgoral@yahoo.com

MURAT ÖZER cinemazer@gmail.com BURÇİN S. YALÇIN burcyalc@hotmail.com

GÖRSEL YÖNETMEN: BİLGEHAN ARAS **LOGO TASARIM:** ERKUT TERLİKSİZ **HTML UYGULAMA:** BAŞAR UĞUR

KATKIDA BULUNANLAR: TUNCA ARSLAN, OLCAN ÖZYURT, BERKE GÖL, ALI ULVI UYANIK, ŞENAY AYDEMİR, ÇAĞDAŞ GÜNERBÜYÜK, JANET BARIŞ, MURAT ERŞAHİN

REKLAM İLETİŞİM: EMEL GÖRAL emel.goral@hotmail.com

www.arkapencere.com

6 ÇOK BİLEN ADAM

Hizmetkar Albert Nobbs (Albert Nobbs); Barbara; Yasak Aşk (En Kongelig Affære); İsyan (Lockout); Ölüm Uykusu (Mientras Duermes); Özgür Adamlar (Les Hommes Libres); 205: Korku Odası (205: Zimmer Der Angst); Miss Bala; Sahte Gelin (The Decoy Bride).

25 KAPRI YILDIZI

Arka Pencere yazarlarının film değerlendirme yıldızları...

26 TRENDEKİ YABANCI

Tunca Arslan, sinemamızın önemli şahsiyetlerinden Hulki Saner'in "Bu Da Benim Filmim..." adlı kitabıyla haşır neşir oluyor bu hafta....

28 AŞKTAN DA ÜSTÜN

Nicholas Ray'den western türüne 'aykırı' bir dokunuş: "Dişi Kartal" (Johnny Guitar)... Tunca Arslan imzasıyla.

30 LEKELİ ADAM

François Truffaut'dan ilgiye değer bir dönem filmi: "İki İngiliz Kızı" (Les Deux Anglaises Et Le Continent)... Murat Erşahin imzasıyla.

32 AİLE OYUNU

Doğaüstü (Chronicle); Kaos: Örümcek Ağı.

36 SAPIK

Ergin Orbey (1936-2012); 14 Temmuz 'Alper günü' olsun!; Erol Bey'e saygılar; "Seans"a bir göz atın!; Azerbaycan ile film ortaklığı... Olkan Özyurt imzasıyla.

HİZMETKAR ALBERT NOBBS

ORJİNAL ADI Albert Nobbs

YÖNETMEN Rodrigo García

OYUNCULAR Glenn Close,

Mia Wasikowska, Aaron Johnson,

Pauline Collins, Brendan Gleeson,

Janet McTeer, Maria Doyle Kennedy,

Mark Williams

YAPIM 2011 İngiltere-İrlanda

SÜRE 113 dk.

DAĞITIM Medyavizyon

Kadın karakterler
etrafında gelişen
filmlerle Hollywood'da
kabul gören Rodrigo
García'nın yönettiği
film, bu yılki
Akademi ödülleri
Glenn Close'a altıncı
adaylığını getirmişti.

TÜM HAYATINI ERKEK KILIĞINDA BİR UŞAK OLARAK GEÇİREN BİR KADININ DRAMATİK hikayesi ister istemez, daha ilk bakışta "Oscar avcısı" bir filmle karşı karşıya olduğumuzu düşündürüyor. Nitekim "Dokuz Hayat" (Nine Lives) ve "Anneler Ve Kızları" (Mother And Child) gibi kadın karakterler etrafında gelişen filmlerle Hollywood'da kabul gören, arada birkaç dizi çekmeyi de ihmal etmeyen Kolombiyalı Rodrigo García'nın yönettiği "Hizmetkar Albert Nobbs", bu yılki Akademi ödülleri Glenn Close'a (en sonuncusunu 1989'da elde ettiği beş Oscar adaylığının ardından) 'En İyi Kadın Oyuncu' dalında bir adaylık daha kazandırmayı başardı.

George Moore'un 1895'te yazdığı uzun öyküden uyarlanan filmin Glenn Close için özel bir önemi var. 1982'deki sahne uyarlamasında da başrolü üstlenmiş olan usta aktris, 30 yıldır bu filmin çekilebilmesi için çaba gösteriyordu. Filmin yapımcıları arasında yer alan Glenn Close'un, Gabriella Prekop'la birlikte senaryoda da imzası bulunuyor. Ne var ki Akademi ödülü Close'un değil, "Demir Leydi" (The Iron Lady) filmindeki performansı Meryl Streep'in oldu.

"Hizmetkar Albert Nobbs", 1890'lar Dublin'inin gözde pansiyonlarından birindeki hummalı çalışmalarla açılıyor. Yemekler yapılıyor, sofralar hazırlanıyor ve nihayet konuklar gelmeye başlıyor. Küçük ve kendi içine kapalı dünyası hakkında bilgi edindiğimiz bu açılış sahnesinden itibaren Albert Nobbs'u işini aşırı bir ciddiyetle yapan, duygularını ve düşüncelerini dışa vurmayan, fazlasıyla kibar bir adam olarak tanıyoruz. Bu kuru ve tekdüze yaşamın barındırdığı tek heyecan ise, her gece odasına çekildiğinde özenle sayıp defterine not ettiği ve gizli bölmesine sakladığı bozukluklardan ibaret. Albert'in gözlerini parlatan tek şey, yıllardır biriktirdiği bu parayla yapacaklarına dair kurduğu hayaller.

Film bize açıkça söylemese de, Albert'in bir kadın olduğunu elbette en baştan biliyoruz. Ancak onu bu noktaya getiren olayları dinlemek için,

erkek kılığındaki bir başka kadınla; çalıştığı pansiyonu boyamakla görevlendirilen Hubert Page'le tanışmasını ve ona -mecburen- açılmasını beklememiz gerekiyor. Öksüz ve yetim bir çocuk olarak büyüyen, annesini hiç tanımayan Albert, ergenlik yıllarında yaşadığı travmatik deneyimlerin ardından erkek kılığına girdiğini ve hayatının geri kalanını bir erkek olarak geçirdiğini anlatıyor. Ancak Albert'in erkek kılığına bürünmesinin kendini bir erkek gibi hissetmesinden ya da kadınlardan hoşlanmasından kaynaklanmadığı, cinsel yönelimiyle ilgili olmadığı anlaşılıyor: Albert Nobbs, ataerkil toplumun kadınların karşısına koyduğu zorluklarla daha kolay başa çıkabilmek uğruna toplumsal alanda erkek olarak yer almaya karar vermiş bir kadın.

Boyacı Hubert Page ise, sevdiği kadınla birlikte olabilmek için erkek kimliğine bürünmüş ve toplumsal hayatta bir erkek olarak var olmayı göze almış bir kadın. Hubert'in "o benim her şeyim" dediği Cathleen'e duyduğu aşka karşılık, Albert'in dünyasında duygulara yer yok. Onun tek derdi, gerekli parayı biriktirip gözüne kestirdiği dükkkanı satın almak.

Albert, başka bir kadınla birlikte olabileceğini ancak Hubert'in ona 'kendisi olmasını' salık vermesinden sonra akıl edebiliyor ve pansiyonun çalışanlarından Helen'a göz koyuyor. Ne var ki alttan alta hissediyoruz ki, buradaki motivasyonu da Helen'a yönelik duygularından ya da cinsel bir çekimden ziyade, adeta pratik sebeplerden kaynaklanıyor. Hayalindeki 'özgür' yaşamda kendi işleteceği bütün dükkkanı gibi, evliliği de kuracağı 'düzgün' hayatın bileşenlerinden biri olarak görüyor Albert. Özellikle birlikte çıktıkları yürüyüşlerde Helen, Albert'in bu 'yaşamayan', hayattan kopuk halini tekrar tekrar yüzüne vuruyor.

Aslında bu bakımdan, filmi yüzeyde görüldüğü gibi 'erkek kılığında yaşamak zorunda kalan bir kadının dramı' olarak tanımlamanın yetersiz kalacağını belirtmek gerek. Zira Albert'in karşısında, aynı durumu bambaşka bir biçimde

İstemediği bir hayatı
yaşamak zorunda
kalan bir karakter değil
Albert Nobbs; adeta
yaşamayan bir karakter.
Hayallerini 'yaşamaya
başlayacağı' güne
ayarlamış sanki.

yaşayan Hubert örneği duruyor. Bu iki karakter arasında yapılacak basit bir karşılaştırma, Albert'ın esas trajedisinin bir maske ardında yaşamak zorunda kalması değil, bu maskenin ardında insanın temel ihtiyaçlarından yoksun olması, insani duygulardan uzak kalması olduğunu ortaya koyuyor. Sanıldığı gibi istemediği bir hayatı yaşamak zorunda kalan bir karakter değil Albert Nobbs; adeta yaşamayan bir karakter. Hayallerini 'yaşamaya başlayacağı' güne ayarlamış ama eğer o gün gelirse, sanki 'yaşamak' için gerekli insani donanıma sahip olmadığını fark edecek.

Öte yandan, odak noktasında elbette Albert Nobbs'un hikayesi olsa da, "Hizmetkar Albert Nobbs" sadece Albert'la ilgili bir film değil. Albert'ın öyküsünün yanına Hubert'in ve Helen'in öykülerini yerleştirdiğimizde, ortaya 1890'lar

İrlanda'sında alt sınıftan bir kadın olarak var olmanın zorluklarına dair bir tablo çıkıyor.

Son olarak, filmi izlerken aklımıza takılan, Albert Nobbs'un bunca yıl tüm zamanını birlikte geçirdiği insanları nasıl olup da aldatmayı başardığı sorusunun, filmin inandırıcılığını zedeleyen bir unsur olduğunu belirtelim.

Ancak her şey bir yana, Glenn Close'un elindeki karakteri yaratma konusunda takdire şayan bir çaba sarf ettiğini; sesiyle, duruşuyla, tavırlarıyla (ve tabii makyajıyla) bu tuhaf adamı etkileyici bir biçimde canlandığını teslim etmek gerek. [\[1\]](#)

Film Glenn Close'un performansı üzerine kurulmuş olsa da, Janet McTeer ve genç Mia Wasikowska da rollerinde çok başarılılar.

Janet McTeer'in etkileyici performansına rağmen, Hubert'in bir kadın olduğu en baştan itibaren açık belli oluyor.

ARKA PENCERE İFTİHARLA SUNAR!

2011 SİNEMA YILLIĞI
İKİ KAPAK SEÇENEĞİ İLE TÜM KİTAPÇILARDA!

BARBARA

CHRISTIAN PETZOLD'A BERLİN'DE 'EN İYİ YÖNETMEN' ÖDÜLÜ GETİREN, Nürnberg'deyse Reis Çelik'in "Lal Gece"siyle 'en iyi film' ödülünü paylaşan "Barbara", 'duvar' yıkılmadan önceki Doğu Almanya'ya başka bir perspektiften bakmayı başarıyor, durumu bireysel bir düzleme çekiyor. Benzer filmlerdeki 'komünist rejim düşmanı' tavrı burada da var belki, ama tek derdinin bu olmadığı açık filmin. Bu görünüm, "Barbara"yı özel bir konuma yerleştirirken, dramatik derinliğin öne çıktığı bir resmin belirmesi de kaçınılmazlaşıyor.

Barbara, 1980'ler Doğu Almanya'sında doktorluk yapan, sistem karşıtı eylemleri nedeniyle hapse girip çıkmış ve taşrada küçük bir hastaneye sürgüne gönderilmiş bir genç kadın. Artık tek amacının Batı'ya kaçmak olduğu apaçık. Bunun için de, Batı Alman bir adamla irtibat halinde (aşk olduğunu düşünmediğimiz bir ilişki yaşıyor onunla). Kaçış için gün sayarken, küçük kasabada karşısına çıkan bir doktor ve genç bir hasta, Barbara'nın fikirlerinin farklı bir yöne doğru evrilmesini sağlıyor... Hikaye bu... Bu 'küçük' ve sağa sola çekiltilip esnetemeyeceğiniz hikayeden ilginç bir bütün ortaya çıkarıyor senarist-yönetmen Christian Petzold. Bir yandan 'özgürleşme' (kendini kurtarma da diyebiliriz buna) adına bir plan ortaya koyan başkarakter, öte yandan da 'soğuduğu' Doğu Alman insanına karşı yeniden empati kurmanın yollarını buluyor bu hikayede. Evet, sistemin baskısı onu yıldırılmış, ama 'küçük umutlar'a tutunan doktorun varlığından ya da ıslahevinde zorlu koşullarda büyüyen genç kızın umutsuzluğundan kendine pay çıkarıyor, başta fazlasıyla 'net' olan hedefini belirsizleştiriyor.

Bir aralar epeyce durgunlaşan Alman sinemasının yeniden ilgiye değer ürünler ortaya koyduğu bugününü iyi tarif eden bir film "Barbara". Bireysel hikayelere ağırlık veren günümüz Alman sineması, burada da benzer bir hikayeye etkin bir çerçeve çiziyor. Barbara'nın neredeyse 'hayattan vazgeçmiş' görüntüsünün adım adım 'anlam' kazanmaya doğru yönelmesi, filmin minimal işaretler taşıyan yapısını da hareketlendiriyor,

genç kadının ruh halinin dönüşümüne kapı açıyor. Kurtulmak için üzerine düşen 'rol'ü başarıyla yerine getiren Barbara, samimiyetten uzak maskesini aralamaya başladığındaysa kendisi için 'iyi'nin ne olduğuna karar verme aşamasına geçiyor, ki bu da onun için 'yeni bir umut' anlamına geliyor. Baskıyı kırabilmek için "Elveda" demek yerine, durduğu yerde 'yaşama sebebi' bulmanın ipuçlarını yakalıyor, karanlığa hapsedtiği ruhunu yeniden aydınlığa doğru ivmelendiriyor.

"Barbara"ya politik bakış noktasından yaklaştığımızda da bizi düş kırıklığına taşıyacak bir durum söz konusu değil aslında. Baskının komünizm kaynaklı olmadığını, meselenin 'sistem'de olduğunu hissettiriyor bizlere film. Başkarakteri cendereye alan sistemi eleştirirken, bunun genel bir 'yorum' hatası olduğunu göstermeye çalışıyor. Böylesi bir yaklaşım, filmi de sık sık gözümüze sokulan antikomünist propagandalardan uzaklaştırıyor, hikayenin temelsiz bir yapıya meyletmesinin önüne geçiyor. Anlayacağınız, 'slogan'dan fersah fersah ötelere taşımayı başarıyor filmini Christian Petzold.

Başroldeki Nina Hoss'aysa ayrı bir parantez açmak gerek bu filmde. Karakterinin koşullarla tetiklenen mesafeli duruşunu mükemmelen yansıtan aktris, Barbara'nın büyük resimde küçülen, insani boyuttaysa devasa noktalara ulaşan hedeflerini eksiksiz aktarıyor her haliyle. Ronald Zehrfeld ve genç oyuncu Jasna Fritzi Bauer de Barbara'nın bakışını değiştiren unsurlar kimliğiyle rollerinin hakkını veriyorlar. Bu üç oyuncu, başkarakterin ruhunun derinliklerine inip, oradan insanlık adına 'doğru' bir profil çıkarmamızın da müsebbibi oluyorlar. Bıçak sırtında ilerleyen hikaye, onlar sayesinde yörüngeden çıkmadan yoluna devam ediyor. Filmi de 'sıkıntılı' bir sürece hapsolmaktan kurtarıyor, aydınlatıyor bu üç isim.

Filmin 'sistem' konusunda ortaya koyduğu kimi ayrıntılar, genel yapıyı destekleme işlevi üstleniyorlar.

Barbara'nın geçmişine dair pek bir ipucu olmaması, zaman zaman boşlukları doldurma konusunda zorluyor bizi.

YÖNETMEN Christian Petzold
OYUNCULAR Nina Hoss, Ronald Zehrfeld, Jasna Fritzi Bauer, Rainer Bock, Christina Hecke
YAPIM 2012 Almanya
SÜRE 105 dk.
DAĞITIM Tiglon (Bir Film)

'Slogan'dan fersah fersah ötelere gezinen film, dramatik derinliğin öne çıktığı bir resim sunarken, bireysel karanlığı aydınlığa doğru ivmelendiriyor.

YASAK AŞK

OSLO ÜNİVERSİTESİ'NİN ÖNCEKİ ADI OLAN THE ROYAL FREDERICK UNIVERSITY'NİN isim babası, 16 yaşında tahta geçerek yönettiği topraklarda Aydınlanma felsefesini hâkim kılan, Danimarka (ve Norveç) kralı VI. Frederick (1768 - 1839)... Bu film, annesi ve annesinin hayatına giren iki erkeğin hikyesidir.

"Yasak Aşk", genç yaşta sürgünde ölen anne Caroline Mathilde'nin (1751-1775), oğlu Frederick ile kızına yazdığı uzun bir mektupla başlayıp devam etmekte... Öykü, monarşilerde saray içi çalkantıların tarihin seyrini nasıl etkilediğine ilişkin olmakla beraber, düşüncelerin cesurca ifade edildiği Aydınlanma Çağı'nın, toplumları, din merkezli katı düzenden, akıl ve bilgiyi esas kabul eden özgürlüklere doğru değiştirmesini ele alıyor.

Danimarka Kralı VII. Christian (1749-1808), eş olarak Galler'den gelen İngiliz Caroline Mathilde'yi, üvey annesinin kışkırtmasıyla ilk gece herkesin içinde küçük düşürür! Caroline'nin (Alicia Vikander), genç kocasının, ne zaman nasıl davranacağı belli olmayan, şizofrenik ve cinsel anlamda bencil, abartılı eğlenceleri seven bir kral olduğunu anlaması uzun sürmez.

Fransız Devrimi'ne yaklaşıırken Avrupa'nın bu bölümünde din adamlarının iplerini ellerinde tuttuğu asiller, devlet konseyi aracılığıyla kralı yönetirken, bir kasaba doktoru olan Alman Johann Friedrich Struensee (1737-1772) bir şekilde sarayda görev alacak... Ve Jean-Jacques Rousseau, Voltaire gibi Aydınlanma temsilcilerinin fikirleriyle kralı etkileyerek konseyi feshetmesine ve bireylerin eşitliği için reform niteliğinde yasaları çıkartmasına neden olacaktır. Ancak ölümcül hata, 'ateist' doktorun (Mads Mikkelsen) kraliçeyle yaşadığı yasak aşk ve bu aşkın meyvesine kraliçenin gebe kalması olacaktır. Siyasi gücü yeniden elde etmek için pusuda bekleyenler, işbirliği yaparak ağırlarını öreceklidir...

Üç ana karakterli gerçek olayların 1935'te "Diktatör" (The Dictator) adlı İngiliz filminden sonra, sinemaya yeniden uyarlanması için, 1945 doğumlu Danimarkalı kadın yazar Bodil Steensen-Leth'in 2000'de yayımlanan romanı "Prinsesse af

blodet" beklenmiş sanki. "Ejderha Dövmeli Kız" (Män Som Hatar Kvinnor) adlı fenomenin ilk kitabını da sinema için uyarlayan Nikolaj Arcel, senaryo ortağı olmasının yanı sıra yönetmen koltuğuna da oturmuş. Berlin Film Festivali'nde senaryo dalında Gümüş Ayı ödülü kazanan metin, kral-doktor-kraliçe arasındaki güçlü duygusal savrulmalar ve tutkuların, dönemin entrikadan örülmüş duvarlarına çarparak kırılmalarını ancak büyük değişim/dönüşüm için yaptıkları fedakarlıkların da fitili ateşlediğini, 'tam olarak' anlatıyor. Nitekim üçü için de trajik biten hikayenin devamında VI. Frederick, Kuzey Avrupa'da Ortaçağ karanlığına kesin olarak nokta koyacaktır.

Seyretmesi zorlu olmasa da, ayrıntılarla ilgilenen seyirciler için, günümüzle bazı tarihsel ve siyasal bağlar kurmak olası: Din kurumunun, çıkar ortaklıklarına hizmet eden bir aldatmaca olduğuna dair sav gibi. Ya da sosyolojik ve psikolojik ayrıntılar üzerine kafa yorulabilir: Mesela aslında alt sınıflar yararına çalışan kraliçenin yasak ilişkisine dair tanıklık yaparak onun sonunu hızlandıran oda hizmetçisinin tutumunun altında yatan nedenler mesela?

Sadece kirlî oyunların döndüğü bir tarihsel aşk dramı olarak okumanın ötesinde, filmde, metnin derinlerine inilerek zevk alınmasının, seyreden için çaba göstermesiyle doğru orantılı olduğunu düşünmekteyim. Bir de, hiçbir sahnede eğreti durmayan, kuşkusuz, kostümlerden önce 'ortamı ve karakterlerini giyinmiş' oyuncuların inandırıcı performanslarının katkılarıyla değerlendirilen bir dönem canlandırması var ki, şu tek sözcüğü hak ediyor: Mükemmel!

Filmin Berlin'deki diğer başarısı olan En İyi Erkek Oyuncu ödülünün sahibi Mikkelsen ise, bu ilk sinema filminde VII. Christian gibi karmaşık bir karakteri öyle yorumluyor ki, yer aldığı her sahnede pürdikkat ona kilitleniyorsunuz!

 Gerçeklikte zirve sayılabilecek görsel efektlerin sahibi Danimarka şirketi Ghost VFX'in web sitesini ziyaret edin: <http://ghost.dk/>

 34 yaşında idam edilen doktor rolünde, 1965 doğumlu Mads Mikkelsen biraz yaşlı.

ORİJİNAL ADI En Kongelig Affære
YÖNETMEN Nikolaj Arcel
OYUNCULAR Mads Mikkelsen, Mikkel Boe Følsgaard, Alicia Vikander, David Dencik, Trine Dyrholm
YAPIM 2012 Danimarka-İsveç-Çek Cumhuriyeti
SÜRE 137 dk.
DAĞITIM Tiglon (Calinos)

Seyretmesi zorlu olmasa da, ayrıntılarla ilgilenen seyirciler için, günümüzle bazı tarihsel ve siyasal bağlar kurmak olası. Din kurumuyla ilgili söyledikleri gibi...

İSYAN

BİR SÜREDİR ÖNÜNDE, ARDINDA, SAĞINDA, SOLUNDA LUC BESSON'UN İSMİNİ gördüğümüz tüm filmlerden köşe bucak kaçmamız boşuna değilmiş! Sağolsun, hazretin 'özgün bir fikrinden' yola çıkılarak çekilen "İsyan" bize bunu bir kez daha hatırlattı. Luc Besson'la birlikte senaryoyu yazıp kameranın gerisine geçen iki de yönetmeni var filmin. James Mather'ın da, Stephen St. Leger'in de ilk yönetmenlik denemeleri olan "İsyan", Fransız sermayesiyle Sırbistan'daki platolarda çekilmiş, başrollerini İngiliz bir aktör ile Amerikalı bir aktrisin üstlendiği ilginç bir proje. Gelgelelim, ne yazık ki diğer Luc Besson filmlerindeki gibi 'az zeka, bol aksiyon' şiarıyla çekilmiş. Bu yüzden de beklentilerini yüksek tutan izleyiciyi en az filmdeki Hydell kadar sırtından bıçaklayacak denli alçaklıklar peşine düşebiliyor.

Tuhaf biçimde antipatik bir şekilde başlıyor film. Kendisine işkence eden Langral (Stormare) isimli hükümet ajanından dayak yerken bile ona ayar üstüne ayar veren bir anti-kahraman var karşımızda: Snow (Pearce)... Hem Snow hem de bu saçma derecede özgüven sahibi adamın çevresiyle kurduğu vurdumduymaz diyaloglar az bulunur cinsten bir antipati barındırıyor.

Yıl 2079. İnsanoğlu uzayda ufaktan at koşurmaya başlamış ama ne yazık ki akıllarına gelen ilk şey uzay boşluğuna MS1 isimli bir hapishane kurmak olmuş. ABD başkanı Warnock'ın doktor kızı Emilie (Grace) de bazı 'kötü muamele ve işkence' iddialarını soruşturmak üzere uzayda yüzen bu hapishaneye geliyor. Fakat onun ziyareti esnasında isyan çıkıyor. Yüzlerce mahkum firar ediyor, başkanın kızı da rehine oluyor. Haliyle başkan şantajla karşı karşıya kalıyor. Başkanın kızını gözü dönmüş yüzlerce caniden kurtarabilecek tek kişi ise, evet tahmin ettiniz, bu ağzı bozuk, yediği her yumruktan sonra omuz silkecek kadar umursamaz Snow'dan başkası değil. O da 'görevi' tereddütle de olsa kabul ediyor çünkü aynı hapishanede yatan bir arkadaşından ona verdiği çantanın yerini öğrenmek için bir fırsat gibi görünüyor bu.

Antipatik başlasa da ısınmanız için biraz zaman isteyen bir film bu. Zamanla Snow'a da, onun bu lakayt hallerine de, tüm mahkumları salıveren ilk firari olan insanlık müsveddesi Hydell'e (Gilgun) de ve hatta filmin her türlü bilimsel bilgiyi ihlal edecek denli cüretkar teknolojik cehaletini de gönüllü biçimde kabullenmeye başlıyorsunuz. Bunlar "İsyan"ı mükemmel değil ama 'çekilir' bir hale getirmeye başlıyor.

Luc Besson'un 'özgün fikri', hasiphane geçiren isyan filmlerini uzaya taşımak dışında herhangi bir 'özgün' yan barındırmıyor ne yazık ki. Hikaye ilerledikçe işin içinde iş olduğunu, Snow'un bir kumpasla karşı karşıya olduğunu fark ediyoruz. Senaristler Snow'un peşinde koştuğu çantayı havuç misali izleyiciye sallıyor ve bir MacGuffin'e dönüştürüyorlar. Gelgelelim, belki de epeyce sonra ortaya çıktığından dolayı bu 'havuç'un peşinde koşmak o kadar cazip gelmiyor. Haliyle filmin sürükleyiciliği hayli darbe alıyor.

Öte yandan, yüzeysel de olsa, "İsyan", bilimkurgunun kimi eleştirel yanlarını barındırıyor. Teknoloji ne kadar ilerlerse ilerlesin, insan unsuru varolduğu müddetçe sistemin her zaman için suistimale açık olduğunu MS1 hapishanesinde mahkumlara yapılan kötü muameleyi teşhir ederek vurguluyor. Tabii bu eleştirel vurgunun filmdeki olan bitenler içerisinde 'devede kulak' kaldığını belirtmeden geçmeyelim.

Guy Pearce'ın kariyerindeki en abartılı kompozisyonlarından birini verdiği film, Maggie Grace'le ikisinin atışmalarıyla tadımlık anlar barındırıyor. Peter Stormare, Lennie James ve Vincent Regan gibi oyuncular da yan rollerde karakterlerinin her türlü klişesini harfiyen yerine getiriyorlar.

Sonuç olarak, Luc Besson'un 'özgün' fikrinden yola çıkılarak çekilen bu film maalesef kurcalayacak çok 'özgün' şey vermiyor izleyicisine.

 Filmin psikopat mahkumu Hydell'i canlandıran Joseph Gilgun, görüldüğü her sahneyi çalabilecek derecede serbest takılıyor.

 Kimi aksiyon sahnelerinde neredeyse merdiven altı üretilmiş gibi duran görsel efektler sırtıyor.

ORIJİNAL ADI Lockout

YÖNETMENLER James Mather, Stephen St. Leger

OYUNCULAR Guy Pearce, Maggie Grace, Vincent Regan, Peter Stormare, Joseph Gilgun, Lenny James, Jackie Ido, Tim Plester

YAPIM 2012 Fransa

SÜRE 95 dk.

DAĞITIM UIP (TMC)

Luc Besson'un 'özgün' fikrinden hareketle çekilen film, kurcalayacak pek 'özgün' şeyler vermiyor, 'hapishaneden firar'ı uzaya taşımaktan başka.

ÖLÜM UYKUSU

LAÇLA BİRİNİ BAYILTIYIP UYUTARAK ONUNLA BERABER OLMAK FİKRİ, ASLINDA YENİ BİR 'karanlık fantezi' değil. Hele ki sinemamızda 1970'lerde Önder Somer'in, 1980'lerde Nuri

Alço'nun ilaçlı gazozlarını düşünürsek... Ağırıklı olarak erkeğe mahsus bir cinsel fantezi olan, ama aslında içinde şiddet/tecavüz gibi hastalıklı dürtüler barındıran bu eylem, "Ölüm Uykusu"nun ana fikrini oluşturuyor; 'erişilmesi zor biriyle ancak böyle ilişkiye girebilmek'...

Açılıştan, bir apartmanın çatısında intihar etmek üzereyken tanıdığımız César, hayatın anlamını kaybetmiş, mutsuz, kimse tarafından sevilmemiş orta yaşlı bir adam. Barcelona'da bir apartmanda kapıcılık yapan César'a en başta acıma duygusuyla bakmanız mümkün. Hatta dış sesle bize kendini ifade ettiğinde, onunla aynı fikirleri paylaşırken buluyoruz kendimizi. Bir yandan da sabah-akşam ona selam veren, evdeki tamirat işlerini yaptıran, kimi zaman köpeklerine baktıran apartman sakinleriyle ilişkisi de gayet 'normal' gözüküyor gibi. Ancak yalnızlığıyla boğuşan, ölmek üzere olan annesini hastanede ziyaret edip duran César'ın gizli bir takıntısı var; bina sakinlerinden Clara...

Kendisine herkesten daha sıcak davranan, güler yüzlü Clara, bilmeden César'ın yarasını deşip duruyor. Bu genç kadının 'mutlu' olmasına, içten gülümseyişine takılıp kalıyor César. Her dairenin yedek anahtarına sahip olmanın da avantajını kullanarak, her gece Clara'nın yatağının altına saklanıyor. O uykuya dalınca da, eter koklatarak Clara'yı bayıltıp ilişkiye giriyor. Ancak César'a bu da yetmiyor. Clara'nın o gülümseyişini yüzünden silmek, dahası onu öldürmek istiyor César...

Daha önce iki "Rec: Ölüm Çığlığı" ([Rec]) filmiyle takdirimizi kazanan İspanyol yönetmen Jaume Balagueró, bu yeni filminde yine klişeleri bir kenara bırakarak, gerçekten tedirgin edici ve başarılı bir gerilim öyküsü sunuyor. Hollywood'un sürprizli senaryodan anladığı şeyin aksine, seyircinin algısıyla oyun oynamak yerine, farklı bir anlatım tekniği kullanarak birtakım ipuçları veriyor ve daha sonra bunların ne olduğunu gösteriyor. César'ı mutsuz, depresif ve sıradan biri

olarak tanıttıktan sonra onun iç dünyasının karanlık tarafını en çıplak haliyle önümüze seriyor.

Apartman sakinlerinden ufak bir kızın César'ın çevirdiği dolapları görüp ona şantaj yapması, Clara'nın sevgilisinin César'dan şüphelenmesi, işler sarpa sarınca işlemek zorunda kaldığı cinayet gibi gelişmeler; gerilimin tavan yaptığı anlar... Ancak bunların hiçbiri, ezberlediğimiz sıradan gerilim filmlerindeki gibi işlemiyor. Yönetmen Balagueró, aslında son derece basit, o yüzden de rahatlıkla klişelere sapabilecek konuyu parlatıyor.

Filmin en büyük avantajı, César'ı canlandıran Luis Tosar. "Güneşli Pazartesiler" (Los Lunes Al Sol), "Hücre 211" (Celda 211), "Yağmuru Bile" (También La lluvia) gibi filmlerde dikkatimizi çeken Tosar, 'arızalı kapıcı' rolünü eldiven gibi üzerine giyiyor ve hiç aksamayan üstün bir oyun sergiliyor. Bayıltıp ilişkiye girdiği Clara rolünde ise, gerçek hayatta da birlikte olduğu Marta Etura'yı izliyoruz.

Başta ne olup bittiğini anlayana kadar kısmen 'zorlayan' film, neyse ki girizgahı fazla uzatmıyor. İlerledikçe gerilimin dozu artarken, sonlara doğru César'ın küçük kızı pencereden sallandığı sahnede akla ünlü klasik "Frankenstein" geliyor. Frankenstein'in kucağındaki küçük kızı gölde boğmak istediği sahneyle özdeşleşen bu noktada César, aslında belki annesi, belki de onu önemsemeyen insanlar tarafından 'yaratılmış' bir Frankenstein olduğunu gösteriyor bize...

Sakin ve makul gözüken bir insanın neler yapabileceğine tanıklık ettiğimiz filmin göze batan tarafları da var elbet. Cep mesajları çeken, mektuplar, e-postalar yollayan César'ın yakayı ele vermeyişi tuhaf. Öte yandan ta en başta "Yaşamak için motivasyonum yok" demesine karşın, Clara'nın da, ona kurduğu tuzakların da, hatta öldürme planının da gayet 'motive edici' olduğunu söyleyebiliriz. Lakin bu kusurları görmezden gelerek, filmin tadını çıkarmakta fayda var. [A]

César'ın yüzüne kazara eter dökülmesi sonucu Clara'nın evinde uyuymaması ve sabah evden çıkmaya çalıştığı sahneler heyecanlı.

Clara'nın sevgilisinin her şeyi anladıktan sonra polis çağırmak yerine César'la kendisinin hesaplaşmaya kalkması, mantık dışı.

ORIJİNAL ADI Mientras Duermes
YÖNETMEN Jaume Balagueró
OYUNCULAR Luis Tosar, Marta Etura, Alberto San Juan, Petra Martínez, Iris Almeida Molina, Carlos Lasarte, Amparo Fernández
YAPIM 2011 İspanya
SÜRE 102 dk.
DAĞITIM Duka

Başta ne olup bittiğini anlayana kadar kısmen 'zorlayan' film, neyse ki girizgahı fazla uzatmıyor. İlerledikçe gerilimin dozu yavaş yavaş artıyor.

ÖZGÜR ADAMLAR

FAS DOĞUMLU FRANSIZ YÖNETMEN ISMAËL FERROUKHI NİHAyet İKİNCİ UZUN metrajlı filmiyle çıkıyor karşımıza. 2004 yapımı ve bir kısmı Türkiye’de geçen ilk filmi “Büyük Yolculuk” (Le Grand Voyage), duygusuyla, dramıyla ve sinematografisiyle güçlü bir film. Hiçbir konuda anlaşılmadığı babasını Mekke’ye hacca götürmeye çalışan genç bir adamın bu uzun yol boyunca yaşadıklarını kimi zaman göz yaşartıcı bir duygusallıkla ele alan bir senaryosu vardı filmin... Ferroukhi bu sefer yaşanmış gerçek bir hikayeyi daha soğukkanlı bir dille anlatıyor bize “Özgür Adamlar” da...

II. Dünya Savaşı’nın neredeyse hiç anlatılmamış köşelerinden birine giriyor Ferroukhi... 1943’te Nazi işgalinin sürdüğü Paris’te Müslüman Cezayirli ve Faslı göçmenlerin yaşadıklarını izleyebileceğiniz pek fazla film yoktur doğrusu yeryüzünde... Ferroukhi hikayesini kuzeni Ali’yle birlikte ailesine para gönderebilmek için karaborsacılık yapan Younes’i takip ederek anlatıyor. İşgalcilerle işbirliği yapan göçmen polisi Younes’i yakaladığı zaman onu kendilerine muhbirlik yapması için Müslüman cemaatinin içine yolluyor. Çünkü Yahudilere sahte kimlik belgeleri hazırlayıp onları Nazilerin hisminden korumaya çalışan Paris camiinin imamı Ben Ghabrit’ten şüphelenmelerine rağmen somut bir kanıtı ihtiyaçları vardır...

Ferroukhi’nin senaryosu kahramanlarının içsel dinamizmlerine ve anlattığı bol dramatik virajlı hikayeye rağmen ölçülü, mesafeli ve biraz tutuk... Younes az konuşan, donuk ve ne düşündüğünü yüzüne pek yansıtmayan bir karakter olarak çizilmiş mesela. Bunun Ferroukhi’nin bilinçli tercihi olduğunu düşünmemizin nedeni Younes’i oynayan oyuncu Tahar Rahim’in “Yeraltı Peygamberi” (Un Prophète) filmindeki inandırıcı performansı. Donuk ve seyirciyle duygusal bir kontak kur(a)mayan Younes’in geçirdiği değişim de haliyle hikayenin etkileyici ‘öz’ünü büyük oranda zedeliyor. Oysa apolitik bir hayat yaşayan Younes’in bir süre sonra camiden ve imamdan edindiği kimi

tecrübelerle harekete geçmesine ve direnişe katkıda bulunmasına sebep oluyor. Yani ortada dramatik bir dönüşüm var.

Ama Younes’in parasına bakan bir karaborsacıyken, bir muhbire, oradan da direnişçilere yardım eden bir ‘özgürlük savaşçısı’na dönüşümünde büyük rol oynayan üç karakterin üçü de senaryoda yeterince derinleştirilemeyen silüetler olarak kalmışlar. Ne cami imamı Ghabrit’in yol göstericiliği ya da bilgeliği vurgulanıyor, ne Younes’in bir şekilde cazip bulduğu kadın direnişçi Leila ile bir yere varılıyor ne de büyüleyici bir sese sahip olan Cezayirli Salim’in Younes üzerindeki gizemli etkisinin altı doldurulabiliyor. Çünkü Younes’in Salim’e karşı belli belirsiz olan cinsel ilgisini tarif etmekten neredeyse imtina ediyor Ferroukhi. O zaman Leila ya da Salim’den birisi boşa düşüyor haliyle ve bu da Younes’i daha da belirsizleştiriyor...

Younes’in Leila ile başladığı anda biten ilişkisinin filme dramatik bir etkisi olamıyor pek. Younes’in kuzeni Ali’nin sınırlı anlatılan hazin hikayesinin ve iki küçük çocuğun düştüğü durumun daha büyük etkisi var bu anlamda ama orada da dramatik etkiyi sarsan bir sürat var sanki...

Ancak yine de “Özgür Adamlar”ın nadir ele alınmış, hatta neredeyse tamamen kenarda bırakılmış bir köşeye ışık tutuyor oluşu onu cazip hale getiriyor. Nazilerin savaş zamanı Fransa’daki Müslümanlara bakışı enteresan bu filme göre... Yani ne düşmanlar ne de dost. Ayrıca Cezayirli ve Faslı Müslüman göçmenlerin Nazilere karşı direnişte Fransızlara destek olmalarına karşılık, aynı Fransa’nın 1956’da patlak veren Cezayir savaşında ortalığı kan gölüne çevirmesi Ferroukhi’nin filminden sonra ister istemez insanın aklına düşen tarihi bir acı gerçek oluyor.

 İlk bakışta Serdar Orçin’i animsatan Salim rolündeki Mahmoud Shalaby’nin müzisyen yeteneği etkileyici gerçekten...

 İçimdeki Yangın’ın (Incendies) etkileyici bakan aktrisi Lubna Azabal resmen heba edilmiş...

ORIJİNAL ADI Les Hommes Libre

YÖNETMEN Ismaël Ferroukhi

OYUNCULAR Tahar Rahim, Michael Lonsdale, Mahmoud Shalaby, Lubna Azabal, Christopher Buchholz

YAPIM 2011 Fransa

SÜRE 99 dk.

DAĞITIM Chantier

Ferroukhi’nin filminin en büyük avantajı, kamerasını II. Dünya Savaşı’nın daha önce bakmadığımız bir perspektifine çevirmiş olması...

205: KORKU ODASI

GALİBA HOLLYWOOD SİNEMADA 'YENİDEN ÇEVİRİM' FİLMLEİNİN TEKELİ OLMA özelliğini yitiriyor. Artık büyük ülkelerin yapımcıları, küçüklerin filmlerini yeniden çekmek ve pazara sürmek için onlar gibi davranabiliyor. Belki de ondan arta kalanlardan yararlanıyor, bunu bilemeyiz.

Çok değil, tam bir yıl önce, Belçikalı yönetmen Erik Van Looy'un 2008'de çektiği "Çatı Katı" (Loft), Hollandalı yönetmen Antoinette Beumer'in elinde yeniden çevrildi ve sinemalarımıza da konuk oldu. Bu hafta da benzer bir duruma karşı karşıyayız. 2007 tarihli Martin Barnewitz imzalı Danimarka yapımı "Kollegiet", bu kez Almanların elinde şekillenmiş bir yeniden çevrim olarak karşımızda.

Annesini trajik bir şekilde kaybeden genç kızımız Katrin üniversite hayatına başlamaktadır. Bu yeni hayat, bir bakıma annesinin ölümünden sorumlu tuttuğu babasından kurtuluşun, yeni arkadaşlar edinmenin, kafasına göre takılmanın da anahtarı olacaktır. Ama tabii ki işler planlandığı gibi gitmez.

Kalacağı yurdun 205 numaralı odasına girdiğinde her şey yolundaymış gibidir ama eski öğrencilerin tavırlarındaki tuhaflığın üzerine biraz gidince bu odanın geçmişinde karanlık ve 'korku dolu' bazı olayların yaşandığını öğrenir. Ve bütün ergen korku filmlerinde olduğu gibi topuklayıp olay yerini terk etmek yerine odada kalmayı ve meselenin üzerine gitmeyi tercih eder. Bu tercih, Katrin'le birlikte seyirciyi de geçmişteki gerilimli hadiselerin içine sürükleyecektir.

Orijinal film "Kollegiet"i izleme fırsatımız olmadı ama fragmanından ve hakkındaki yorumlardan, türün İskandinav kültürüne uygun unsurlarının dijital numaralarla bezendiği bir yapım izlenimi bırakıyor. Televizyon serileriyle kariyer yapan Rainer Matsutani imzalı bu Alman versiyonunun 'estetik' problemi ise tam da bu noktada ortaya çıkıyor. Hollywood'un bir filmi yeniden çevrim için ele alırken en büyük numarası, hikaye üzerine kendi estetiğini kurgulaması ve 'mal'ı bir anlamda yeniden pazara sunulur hale getirmesi. Oysa "205: Korku Odası" benzer bir

işlevi ait olduğu kültürel iklimin içinde eritmeyi başaramıyor. Hatta çoğu zaman Amerikan gençlik korku filmlerinin trüklerini ve estetik anlayışını benimsiyor. Ama bu konuda Hollywood'la aşık atma çabaları tabii ki sonuçsuz kalıyor.

Gelelim filmin 'alt metni'ne... Bu kanatta iki koldan ayrı ayrı hikayelerin aktığını söylemek gerekiyor. İlk kolda, aile travmaları ve ergen sancılarının ana omurgasını oluşturduğu bir damar var. Katrin'in babası ve yeni girdiği arkadaş çevresiyle uyumsuzluk; onlarla yaşadığı problem ve gerilimlerin 'psikolojisinde' yarattığı tahribat filmin 'soyutlama' ayağını oluşturuyor.

Diğer yanda; kahramanımızın geçmişinden gelen kimi 'arızalı' tarafların, 205 numaralı odada kendisinden önce kalan genç kadının trajik hikayesini öğrenmesi ve üzerine gitmeye karar vermesi ile ortaya çıkışı yer alıyor. Filmin yükseldiği ve düştüğü anları ise bu iki ana damarın birbirine geçirildiği noktalardan oluşturuyor. Katrin'in yaşadıklarının hezeyan mı yoksa gerçek mi; odanın eski sakininin kurban mı cellat mı olduğuna dair gizemin filmin sonuna kadar korunabilmesi ilgiyi diri tutuyor.

Ama bu çabanın çuvaldığı ve dağıldığı anlar da var. Tamam bu tür filmler belirli klişeler üzerinden yürüyor ve ne vakit oraya yaslansa 'mantık' aramak anlamsız oluyor. 'Öyle işte' deyip geçiştirebiliyorsunuz. Yine de örneğin kör gözüm parmağına olan bazı kriminal durumlar karşısında polisin durumu bir türlü kavrayamaması 'yok artık' kabilinden...

Özetlersek, "205: Korku Odası", perili ev, meraklı ergen, beceriksiz dedektif, yanlış sevgili gibi türün bütün klişelerini ortalama düzeyde kullanmayı beceriyor. Bu durum onu izlenilir kılsa da maalesef özel kılamıyor. Yaz aylarının vazgeçilmezi ergen gerilimlerini seviyorsanız önden buyurun.

 Sinemalarımıza 2011 Haziran'ında uğrayan "Geceler Bizim"den tanınmış genç oyuncu Jennifer Ulrich için düşüncelerimiz olumlu.

 Her filmin altında buzağı aramak iyi değil ama filmin kadınların 'tehlikeli' olabileceğine dair alttan alta bir söylemi var sanki.

ORIJİNAL ADI 205: Zimmer Der Angst
YÖNETMEN Rainer Matsutani
OYUNCULAR Jennifer Ulrich, Julia Dietze, André Hennicke, Inez Bjørg David, Tino Mewes, Florian Jahr, Daniel Roesner, Marleen Lohse
YAPIM 2011 Almanya
SÜRE 100 dk.
DAĞITIM M3 (Calinos)

2007 tarihli Danimarka yapımı "Kollegiet" in Alman usulü yeniden çevrimi olan "205: Korku Odası", vasat çizgisinin etrafında dolanan bir gerilim.

MISS BALA

ÖNCE FİLMİN ADI HAKKINDA KISA BİR AÇIKLAMA: BAJA CALIFORNIA, Meksika'nın en batısı ve en kuzeyindeki, yani bir anlamda ABD'ye çok yakın eyaletlerinden birinin adı. Miss Baja California yarışması, ya da kısaca Miss Baja, eyaletin en güzel kadınının seçildiği yarışma, tahmin edileceği gibi. Ancak İspanyolcada kurşun anlamına gelen 'bala', filmin pek güzelliklere dair bir hikaye anlatmadığına işaret etmesi için, Baja'nın yerini almış olmalı.

Meksika yapımı film daha ilk dakikalarında seyirciye muhtemelen alışık olduğu Hollywood aksiyonlarından başka bir şey sunacağını ilan ediyor. İki arkadaşın güzellik yarışması hayalleri, özellikle pembeye boyanmadan, tersine mevcut hayatlarının sadeliği ve renksizliğine dayanarak veriliyor.

Laura, erkek kardeşi ve babasıyla yaşayan, girişken arkadaşı Jessica ile mutlu bir hayatı olan bir genç kadındır. Tehlikeli adamlara takılan Jessica ile birlikte güzellik yarışmasına başvurdıkları günün akşamında, girişinde silahlı korumaların üst baş araması yaptığı bir gece kulübüne giderler. Hiçbir süsü olmayan bu kulüp sahnesindeki gerilim bile filmin kurduğu başarılı atmosferin bir örneği aslında. Ortada ciddi bir tuhaflık vardır ama ne herhangi bir ayrıntı bunun altını çizer, ne de karakterlerin her biri yıllardır böyle işlerde kaşarlanmış gibi birbirinden soğukkanlıdır. Gördüklerimiz hiç günlük, sıradan olaylar olmayabilir, hele gece kulübü basıldıktan sonra olanlar, Laura'nın arkadaşından haber alamayışı, onu aramaya çalışması sırasında karanlık adamların eline düşüşü, yeni çatışmalara, kovalamacalara gebedir bekleneneceği gibi. Ama filmin atmosferinin sahiçiliği, dilinin hayata dairliği, insani duygulara aracılık edip seyirciyi içine almasını kolaylaştırır.

Laura'nın arabaya bindirilip götürülüşü sırasında, kısa bir direnmeden sonra ne dakikalarca çırpınma, kavgaya etme, ne çözümlü yıkılmaya tanık oluruz, olsa olsa karşımızdaki karamsar ve tedirgin, sessiz bir teslim oluşturu. İşte

o sessizlik içindeki kaçırma olayına eşlik eden sokağın sesleri, başka abartılı ayrıntılara ihtiyaç duymadan atmosferin tedirginliğini seyirciyle paylaşırken, filmin başarısı en çok o zaman hissedilir. Tecavüz sahnesinin sessizliğinde duyulan dalgaların etkisi de bunun bir benzeri.

Bununla beraber, belki bir Amerikan aksiyonu olsa akla gelmeyecek kadar, olan bitenin inandırıcı olup olmadığı sorusu seyre eşlik edebilir. Laura'yı genellikle sessiz ve düşünceli haliyle gördüğümüzden, arkadaşını aramaya çalışırken bir polise gidişi, polisin onu mafyanın kucağına götürüşü, mafyanın ona zarar vermeyip yarışmaya girmesine yardımcı olması, bütün bunlar olurken haliyle kimsenin de seyirciye dönüp bir açıklama yapmaması sırasında, durup bir anda, neler olduğunu sorgulamak isten değil. Her şey çok filimde olur gibi olmuyorsa da, sessizliğin aynı derecede ikna edici olmayabilmesi, "Miss Bala"nın seyirciyle kurduğu duygu bağını zora sokabilir.

Bütün bu gerginliğin içinde bir yandan güzellik yarışmasının yapaylığına tanık olmak ilginç bir karşıtlık oluşturuyor. Yarışmacıların dünyayı güzelleştirme dilekleri, silahların patladığı uyuşturucu hesaplaşmalarının hemen arkasından sadece komik olabiliyor elbette. Miss Baja'nın tacının kafasından düşmesi gibi bir eğretilik, bütün sahteliklerden daha gerçek.

Sonunda, film seyirciyi tamamen gerçeğin sahasına davet ediyor. Meksika uyuşturucu kartellerinin savaşında sadece 2006-2011 yılları arasında 36 bin kişinin ölmesi bilgisıyla, yılda 25 milyar dolarlık cirosu olan bu sektörün karanlık yüzüne sinemanın tevazuuyla işaretini çakıyor. Filmin hâlâ devam eden bu savaşın hakikiliği içinde küçücük bir hikaye anlattığına dikkati çekmesi, etkileyciliğini haliyle katlıyor. Kuzeye yakın bu eyaletteki ticaretin, tabii ki ABD ile yakın bağları olması da işin tatsız bir başka yanı.

Güzellikle pek ilgisi olmayan bir öyküyü güzellik yarışması ile anlatmayı deneyen filmlerin yapaylığına düşmeyen duygusu var.

Sadelik, her seferinde sahiçilik yaratmıyor, bazen de seyircinin uzaklaşmasına yol açıyor.

YÖNETMEN Gerardo Naranjo
OYUNCULAR Stephanie Sigman, Noe Hernandez, Irene Azuela, Jose Yenque, James Russo, Miguel Couturier, Gabriel Heads
YAPIM 2011 Meksika
SÜRE 113 dk.
DAĞITIM Pinema

Filmin hâlâ devam eden bu savaşın hakikiliği içinde küçücük bir hikaye anlattığına dikkati çekmesi, etkileyciliğini haliyle epeyce katlıyor.

SAHTE GELİN

ORJİNAL ADI The Decoy Bride

YÖNETMEN Sheree Folkson

OYUNCULAR Kelly Macdonald,

David Tennant, Alice Eve, Danny Bage,

Dylan Moran, Hannah Bourne

YAPIM 2011 İngiltere

SÜRE 89 dk.

DAĞITIM M3 (Bir Film)

Sheree Folkson'ın ilk filmi, oyunculukların ortalama düzeyde seyrettiği, vasat bir romantik komedi

EVLİLİK, DÜĞÜN, SON ANDA VAZGEÇEN GELİNLER, KAFASI KARIŞIK DAMATLAR yaz vizyonunun olmazsa olmazlarından. Sheree Folkson'ın yönettiği "Sahte Gelin" de ise ufak bir hile sonucu gelinin yerine geçen başka bir gelin var.

Fazlasıyla popüler olan Hollywood yıldızı Lara Tyler aşık olduğu yazar James ile evlenmek üzere ama basın ilgisinden bunalmış durumda. Çareyi damat adayı James'in üzerine kitap yazdığı, işkoçya yakınlarında neredeyse yaşlılardan başka kimsenin kalmadığı uzak bir adaya kaçmakta buluyor. Bu kargaşaya paralel zamanda ilerleyen, hayattan, aşktan ümidi kesmiş, bu yüzden önceleri hiçbir şey olmuyor diyerek kaçtığı 'ada'sına geri dönen Katie'nin hikayesi var.

Lara düğün hayallerini gerçekleştirmek için adaya gelince küçük, kimsesiz, kendi halindeki işkoç adası birdenbire basın ordusunun akın ettiği kalabalık bir mekana dönüşür.

Bu durumun oluşmasında Katie'nin pansiyon işleten annesinin hayallerini gerçekleştirme

projesinin de payı büyük. Hesap etmediği gazeteciler ordusunu fark eden Lara ortadan kaybolunca, basını yanlış yönlendirmek Katie'ye kalıyor ve sahte gelin oluveriyor. Böylelikle düğün süreci bir 'yanlışlıklar komedyası'na dönüşüyor.

Film ilk başta düz bir çizgide giderken zamanla seyirciye başta hissettirdiği duyguyu bir kenara bırakıp 'seni ters köşeye yatıracağım' hissiyatına bürünüyor, fakat sonra yine klasik bir 'son'a bağlanıyor. Kimin kimin için doğru insan olduğu ya da olmadığı, sahte de olsa aşkın peşinden gitmeli mi, gidilirse yol nereye varır gibi cümlelerin izini sürüyor da diyebiliriz.

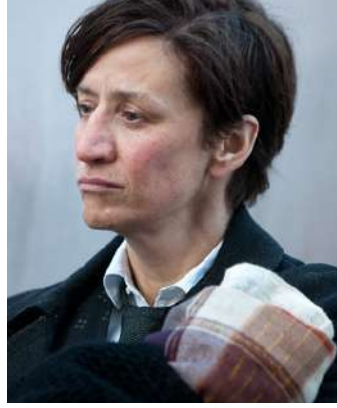
Daha çok TV filmleri çeken Sheree Folkson'ın bu ilk filmi, oyunculukların ortalama düzeyde seyrettiği, vasat bir romantik komediden öteye gidemese de eğlenceli bir taraf barındırıyor.

 James'in filmin bir yerinde ortaya çıkan yaşlı çiftte gayda çaldığı sahne filmin en dokunaklı ve güzel anı.

 Tipik romantik komedilerin dışında kalmaya çalışır gibi görünse de türe özgü zaafı aşmıyor.

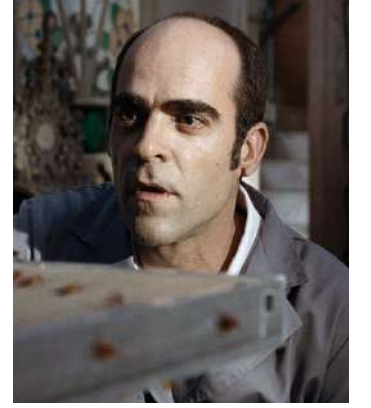
BARBARA

HİZMETKAR ALBERT NOBBS

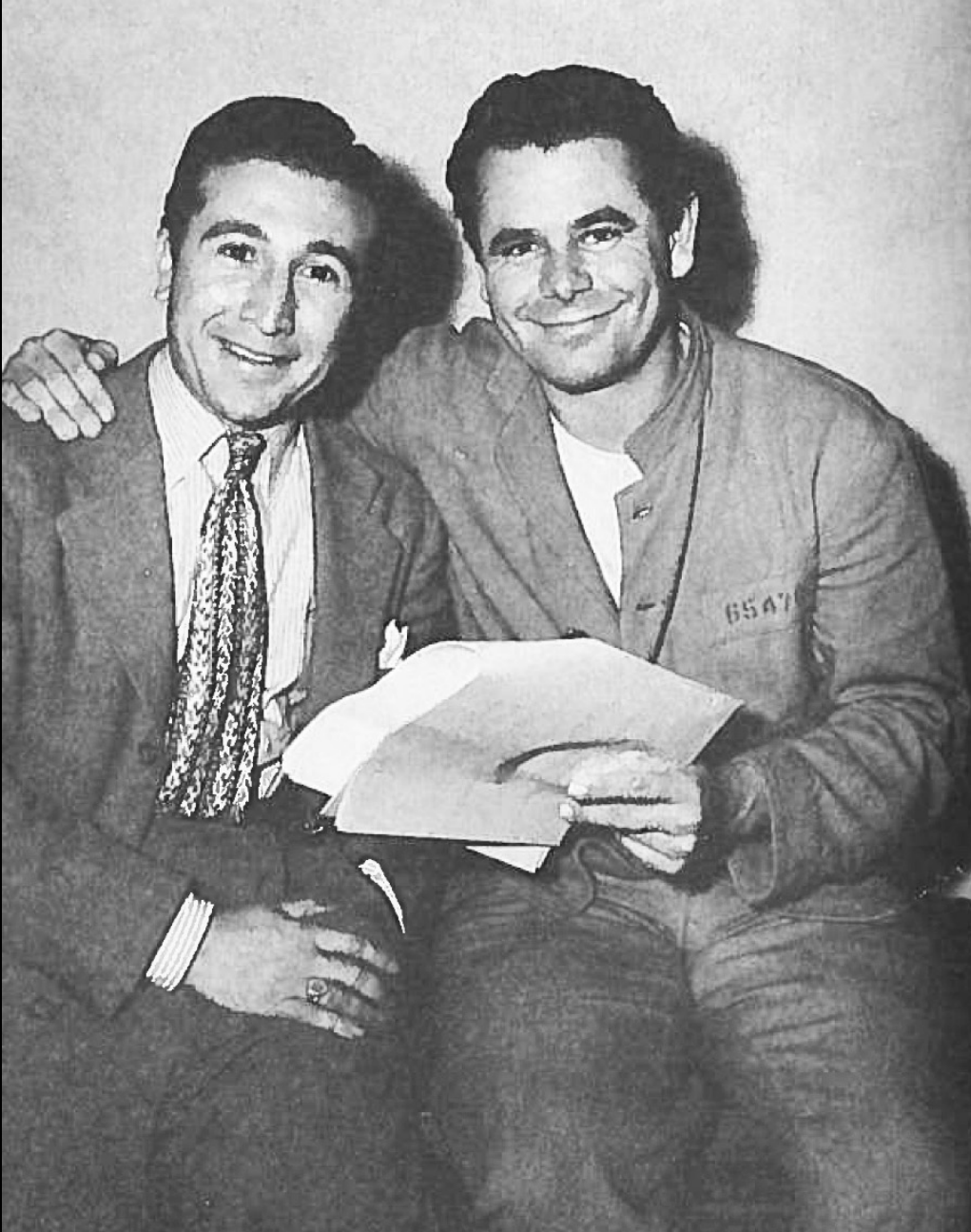
İSYAN

ÖLÜM UYKUSU

	BİLGEHAN ARAS	OKAN ARPAÇ	TUNCA ARSLAN	BURAK GÖRAL	MURAT ÖZER	BURÇİN S. YALÇIN
205: KORKU ODASI					★	
BARBARA					★★★★	
HİZMETKAR ALBERT NOBBS	★★★★	★★★★			★★★★	
İSYAN				★	★★	★★
MISS BALA				★★★★		
ÖLÜM UYKUSU		★★★★				
ÖZGÜR ADAMLAR				★★★★	★★★★	
SAHTE GELİN					★★	
YASAK AŞK						
AŞK SANATI				★★★★		
BİR MAFYA HİKAYESİ		★★★★			★★★★	
BU DÂNS SENİN						★★
BUZ DEVRİ 4: KİTALAR AYRILIYOR				★★★★		★★★★
CİNNET GECESİ						
DEDEKTİF DEE: GİZEMLİ ALEV		★★★★		★★★★	★★	★★★★
İNANILMAZ ÖRÜMCEK-ADAM	★★★★	★★★★		★★★★	★★	★★★★
KIYAMET KİTABI				★★	★★	
OLMAK İSTEDİĞİM YER	★★★★★	★★★★			★★★★	★★★★
PEKİ ŞİMDİ NEREYE?					★★★★	
TİMARHANE					★	
UYARISIZ ŞİDDET: ATM		★★		★		
VAHŞİLER			★★	★★★★	★★	★★★★
YAŞAM SAVAŞI					★★★★	
DOĞAÜSTÜ		★★		★★	★★	
KAOS: ÖRÜMCEK AĞI				★	★	

ÖLÜM YILDÖNÜMÜNDE HULKİ SANER...

Çok yönlü sinemacılarımızdan Hulki Saner'i, ölümünün yedinci yılında, anılarını derlediği "Bu Da Benim Filmim" adlı kitabından söz ederek anıyoruz. Ne yazık ki yaygın biçimde okunmamış ve tanıtılmamış bir kitap bu...

TRENDEKİ YABANCI'DA DAHA ÖNCE 'TURİST ÖMER' TİPLEMESİNİN KİMDEN KAYNAKLANDIĞIYLA İLGİLİ YAZIMDA SÖZ ETMİŞTİM HULKİ

Saner'den. Genç kuşak sinemaseverler ve sinema yazarları pek bilmez, künyesinde 'senarist-yönetmen-film yapımcısı-oyuncu-film dağıtım-cısı-film müzikçisi-söz yazarı-besteci-operacı' yazan, kimya fakültesi mezunu, Yeşilçam döneminin unutulmaz ve ilginç simalarından biridir Saner. Tam anlamıyla on parmağında on marifet vardır. Yönetmen olarak 81, senarist olarak 68, yapımcı olarak 148 filme imza atmış, iki filmde oyuncu olarak görünüp beş filmin de müziklerini yapmıştır. 24 Temmuz 1925'te dünyaya gelmiş, gene bir Temmuz günü, 20 Temmuz 2005'te yaşama veda etmiştir.

39. Antalya Uluslararası Altın Portakal Film Festivali'nde (2002) Yaşam Boyu Onur Ödülü'ne değer görülen Hulki Saner'i ölümünün yedinci yılında, anılarını derlediği "Bu Da Benim Filmim" adlı kitabından söz ederek anmak istiyorum.

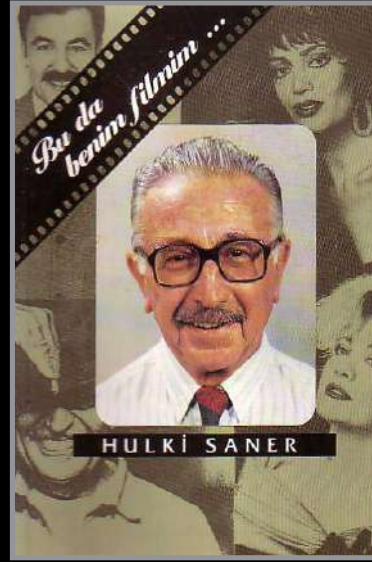
Saner'in Mayıs 1996'da kendi imkanlarıyla yayımlattığı 128 sayfalık, son 16 sayfası fotoğraflara ayrılmış olan "Bu Da Benim Filmim", ne yazık ki yaygın biçimde okunmamış ve tanıtılmamış, tıpkı kapağından bize gülümseyerek bakan yazarı gibi sempatik, epeyce de bilgilendirici bir kitap. Ben birkaç yıl önce bir sahaftan edindim ve depoda 'tepeleme' durduğunu da öğrendim. İlk sayfasına, el yazısıyla "Başarı dileklerimizle" yazmış usta sinemacı ve imzasını atmış. Sanırım, pek çok kitabı bu şekilde, 'meçhul okuruna' hitaben imzalamış.

Yaşamını çocukluğundan başlayarak anlatan Saner, "Çocukluğum yoksulluk içinde geçti" diyerek başlıyor söze. Turist Ömer'e ilham kaynağı olduğunu söylediği Rasih amcası çocukluk dönemindeki en önemli figürlerden biri... Devamında büyük başarısızlıklar ve haylazlıkla geçen ilkokul yıllarını, okulun yanmasından duyduğu

sevinci, "Yaptıkları bugün bize çok basit gibi geliyor ama gerçekten çok büyük bir insandı o" dediği Atatürk'e dair duygularını, üniversite yıllarında bir yandan da öğretmenlik yapmasını okurlarıyla paylaşıyor. Sonra 1946'da bir yıllık ABD macerası... New York ve Anglikan Kilisesi'nin korosuna katılması, New York'tan ayrılıp California'daki bir üniversiteye devam etmesi ve caz orkestrasında yer alması, İstanbul'a dönüş, Londra-Paris gezileri, Türkiye'nin ilk disk-jokeyi olarak İstanbul Radyosu'nda çalışması, gazetecilik günleri, opera sevdası, uzun yıllar geçirdiği Almanya ve Yeşilçam macerası...

"Yapımcı olmaya karar verdiğimde önce film şirketi kurmak gerekiyordu. Lütfi Akad'la birlikte Arı Film'i kurduk. Ne var ki Akad'la birlikte hiç film yapmadık. O hazırlık dönemi geçirmemizden yanaydı, bense bir an önce film yapmak istiyordum. Benim aceleciliğim karşısında Akad çekilme kararı aldı" diye anlatıyor Saner Yeşilçam'daki ilk dönemini. Kendi şirketini, Saner Film'i kurunca da uzun serüven başlıyor.

"Turist Ömer" filmleri bu bölümde uzunca yer tutuyor ve şu ilginç notu düşünüyor: "Ve bir gün geldi Turist Ömer'in senaryoları konusunda tıkanık. Bu tıkanmanın en büyük nedeni de Turist Ömer'in hayatında aşk olmamasıydı. Kadınlar hep vardır çevresinde ama o ürkektir, yanlarına yaklaşamaz, dokunamaz onlara. Oysa bu açıdan eksik olmasaydı on bir film daha çekilebilirdi. Bu eksikliği Ertem Eğilmez iyi gördü. Kemal Sunal filmlerine baktın,

hepsinde aşk vardır, hep kıza kavuşmak için uğraşır. Bu yüzden de televizyonda en çok ilgiyi Kemal Sunal filmleri topluyor."

Yan sayfadaki fotoğrafta, Hollywood günlerinde Glenn Ford'la birlikte görülen Hulki Saner, Turist Ömer gibi, Horoz Nuri gibi tipler yaratmanın, Ferdi Tayfur'u keşfetmenin yanı sıra yıldız oyuncuların dilinden de çok iyi anlayan, onları çok iyi tanıyan bir yapımcı-yönetmen olarak beliriyor kitapta. Örneğin 78. sayfada Türkan Şoray için yazdıkları bence önemli:

"Sinemada gerçek starın bir elektriği vardır. Bu elektrik halkla temas kurmasını sağlar ama bunun yanında işine bağlılık, güvenilirlik, dürüstlük ve doğruyu sezme yetenekleri tahminin üzerinde rol oynar. Türkan Şoray'da bütün bu özellikler mevcuttu. Bir özelliği daha vardı: Kadirbilirlik. Türkan kendisine yapılan herhangi bir bilgi aktarımını, mesleğine ait yardımları yapan dostlarını hiçbir zaman unutmamıştır. Türk sinemasındaki hemen bütün starlarda buna benzer özellikler vardır. Bir Hülya Koçyiğit'le çalıştığınız zaman karşınızda işini sizden daha çok düşünen birini bulursunuz. Bir Fatma Girik'le çalıştığınız zaman, ölümü pahasına da olsa rolünü en iyi yapmayı tasarlayan bir sanatçı bulursunuz. Bir Sadri Alışık'a senaryo verdiğiniz zaman, senaryodaki tipine en ince ayrıntılarına kadar hazırlanmış olduğunu görürsünüz."

Bulup okumaya çalışın "Bu Da Benim Filmim"i, Hulki Saner'i tanımak Türk Sineması'nı tanımak demektir biraz da...

Haftaya görüşmek üzere. Sinema salonunu en son siz terk edin!

DIŞI KARTAL

Peggy Lee'nin her tınısında 'karşılıksız aşk' çağrışımları yapan okşayıcı sesi, "Play the guitar, my Johnny..." der, sinema kayıtlarımıza "Dişi Kartal" olarak geçmiş bulunan, Nicholas Ray imzalı 1954 yapımı "Johnny Guitar" da...

KÜLLENMİŞ GİBİ GÖRÜNEN KIRIK AŞK HİKAYESİNİN, 'SALON WESTERNİ' YAPISINDA ALEVLENMESİNİ ANLATAN,

durgun, biraz yavaş ilerleyen ama her anlamda ateşli ve yakıcı bir filmdir Nicholas Ray'ın 1954 tarihli 110 dakikalık başyapıtı. İki yıl sonra çekeceği James Dean'lı "Asi Gençlik" (Rebel Without A Cause) ile de bir başka kusursuz çalışmaya imza atmasına rağmen sinema tarihinde, hak ettiği ölçüde önemsenmediği iddia edilebilecek Ray, western'in alışılmış kalıplarının altını üstüne getirir bu filmde. En azından o güne dek ve daha uzunca bir süre, başrollerinde iki kadının yer aldığı bir başka western örneğine rastlanmamıştır.

Demiryolunun geçeceği arazide yer alan bir 'saloon' ve bu mekanın patroniçesi Vienna (Joan Crawford)... Civarın güçlü ailesine mensup, kasabadaki tek bankanın sahibesi, abisiyle birlikte bütün toprakları ele geçirmek isteyen, Vienna'yla yıpratıcı, giderek ölümcül şekle bürünecek rekabet içindeki Emma (Mercedes McCambridge)...

Ve çevrelerindeki erkekler... Bir gün çıkıp gelen, Vienna'nın eski aşkı Johnny 'Guitar' Logan (Sterling Hayden)... Vienna'nın âşıklarından olan ama Emma'ya da kadınlığını duyumsatan Dancing Kid (Scott Brady) ve çetesi... Ray, Vienna ile Johnny arasında geçmişte aşk yaşandığını çok sade biçimde anlatır. Kadın, ilk geliş sırasında "Şimdi işim var" diyerek adamı görmekten kaçınarak soğuk davranır. Karşılaştıklarında ise yalnızca "Beş yıldır hiç değişmemişsin Johnny" diyecektir.

Tüm bu ilişkiler ağı, filmin neredeyse yarısına kadar kapalı mekanda, Vienna'nın

barında geçen olaylar üzerinden aktarılır seyirciye. Dişi kaplanlar gibi her an birbirlerinin üstüne atlamaya hazır iki kadın vardır karşımızda ve ortalarına düşen Johnny, o güne dek bastırıldığını anladığımız her duygunun patlamasına neden olacaktır. Erkekleri yöneten, gerekirse silaha külah bürünebilecek, kadınlıklarını çok arkalara itmiş gibi görünen ama aslında tütmeye başlayan yanardağ kıvamındaki bu iki tutkulu ve deyim yerindeyse 'kıvranan' kadın, adeta bir düelloya doğru adım atmaktadırlar. Arka planda ise demiryoluyla birlikte ekonomik değer ilişkilerinde görülen değişim, kovboyların yerleşik düzene geçmeye başlaması, kentleşme, adalet temsilcilerinin iki arada bir derede sıkışmışlığı, doğanın paylaşılması ve toprak spekülasyonu gibi vurgularda bulunur, Roy Chanslor'un romanından hareketle Philip Yordan'ın imza attığı senaryo.

Johnny'nin Vienna'ya "Unuttuğun kaç erkek oldu?" diye sorup "Senin hatırladığın kadının kadar" yanıtını almasında olduğu gibi sinema tarihine geçmiş ünlü diyaloglar barındırır, bir western'in akla gelecek her türlü aksiyonunu içermekle birlikte duygusal çıtayı da oldukça yüksek tutar "Johnny Guitar". Ama gene de hakkında bazen rastlandığı üzere 'feminist western' vb. tanımlar yapmak pek doğru olmayacaktır. Güçlü kadın karakterleri ön plana geçirip, erkekleri çoğunlukla onların hakimiyetleri altında resmeden film, özellikle Johnny Guitar karakteri üzerinden anlatının feminist bir çizgiye girmesine izin vermez. Elinde yalnızca gitarı olan, silah taşımayan ama bir zamanlar attığını vuran bir silahşor olduğunu öğrendiğimiz Johnny,

aslında pek çok benzeri bulunan, stilize bir yorgun kovboydur. Kaldı ki Vienna da Emma da her şeye rağmen erkekler dünyasında tutunmuş, bunun yolunun da 'erkek gibi' davranmaktan ve düşünmekten geçtiğini çok iyi anlamış karakterlerdir. "Erkek her türlü deneyimi yaşayabilir. Kadın ise bir kez düşmeye görsün!" der Vienna ve tek amacı da ayakta kalmaktır zaten.

Öte yandan Nicholas Ray, kadınlık-erkeklik vurgusu açısından çok ilginç bir şey yapar ve Vienna'yı filmin çok büyük oranında erkekler gibi giyinmiş olarak, pantolonlu vb. gösterir. Kadın giysisini, geniş etekli bembeyaz bir tuvaleti ise ancak mecburiyetten, tehlike altındayken kaçış sırasında giyecektir Vienna... Film de bu sahneden sonra büyük ölçüde klasik western'e döner, erkek egemen bir yapıya bürünür.

İç mekanlarda olduğu kadar, çatışmanın alevlenişine tanık olduğumuz dış çekimlerde de ustalığını konuşturan Harry Stradling'in görüntü çalışması dikkat çekicidir. Yardımcı rollerde gördüğümüz Ernest Borgnine, John Carradine, hasta ve sürekli şiir okuyan kovboy Corey rolündeki Royal Dano gibi isimler de gördükleri her sahnede kendilerini fark ettirirler.

Joan Crawford'un özellikle gözlerini ve ağzını kullanmasındaki hüner, "Ben ayağa kalkarsam ölü sayısı artar!" demeye getiren Johnny rolünde harika rol kesen Sterling Hayden'in performansı şapka çıkartılacak düzeydedir. Filmin bugünlere kadar aşktan da üstün duygular yaşatarak gelmesinde Victor Young'ın müziklerinin, Peggy Lee'nin söylediği ünlü şarkının eşsiz payları olduğunun altını da mutlaka çizmek gerekir. ■

İKİ İNGİLİZ KIZI

François Truffaut'un, aşk, zaman, sanat ve mutluluğu sorguladığı filmi "İki İngiliz Kızı", hakiki bir sinematek deneyimi vaat ediyor. İzleyiciyi, sadece bu yönüyle bile 'mutlu edebilecek' özel bir yapım duruyor karşımızda!

YENİ DALGA'NIN MİMARLARINDAN FRANÇOIS TRUFFAUT'NUN 1971 TARİHLİ FİLMİ "İKİ İNGİLİZ KIZI" (LES DEUX ANGLAISES ET LE Continent) akıp giden zaman ve kaybettiklerimiz üzerine alabildiğine romantik ve son derece içli bir dramdır. 'Mutluluğu, gelip geçtikten sonra fark ediyoruz' der duygusal yapım. Truffaut külliyatı içinde fazla övülmemesi, belki de izleyici karşısına "Unutulmayan Sevgili"den (Jules Et Jim, 1962) sonra çıktığı içindir. "Unutulmayan Sevgili"nin ünlü yazarı Henri-Pierre Roché'nin (1879-1959) ikinci romanından uyarlanan "İki İngiliz Kızı" üzerine, "Unutulmayan Sevgili"nin çekimleri öncesinde uzun süreli çalışmalar yapmıştır oysa Truffaut. Karanlık bir yanı vardır filmin. Oldukça hüznü, yürek törpüleyen bir tarafı...

Roché, ilk romanı "Unutulmayan Sevgili"nin çekimlerinden önce hayatını kaybetmiş ve filmi o yaşarken çekmediği için Truffaut'ya hep kızmıştı. Bu özel kaybın, "İki İngiliz Kızı"nda Truffaut'yu motive ettiği söylenebilir. Usta Fransız yönetmenin, 'İncil' olarak nitelediği Orson Welles'in 1942 tarihli "Muhteşem Ambersonlar"ı (The Magnificent Ambersons), geçen zaman duygusunu ve zamana maruz kalan kayıpları ifade etmeyi başarmıştı. "İki İngiliz Kızı" için esin kaynağı oldu; Truffaut'nun çok sevdiği o Welles filmi.

Sonbahardır filmin atmosferi. Orta yaşa geçiştir. Gençliğe ve bütün o eski güzel günlere veda... İki İngiliz kız kardeş ve bir Fransız genç adamdır filmin kahramanları. Uzayıp giden günler, aylar, yıllar içinde değişen, değişmeyen, aynı kalan duygular, hisler, karakterler... Onların yanı başından

kan, gözyaşı ve terle akıp giden hayat. Değişen dünya ve acımasızca savuran zaman. Filmin karakterleri acı çekerler. İki kız kardeş; Anne, Muriel ve onların arasında kalan Claude. Fiziksel aşkla ilgili bir film olmaktan ziyade, aşkın kendisiyle alakalı bir film bu. Bayılma nöbetleri, gözyaşı ve elem. Filmde yer aldığı gibi 'kendince bir mükemmelliğe sahip' Muriel ve ablası Anne... 20. yüzyılın henüz başı. Orta sınıf genç Fransız Claude, Paris'te, sanat meraklısı İngiliz Anne ile tanışır. Arkadaş olurlar. Anne, onu tatillerini geçirmek üzere, annesi ve kız kardeşiyle birlikte yaşadığı İngiltere'ye davet eder. Bu esnada Claude, iki kız kardeşe fazla yakınlaşır; hatta Muriel'e karşı hissettiklerinin 'aşk' olduğuna emin olur. İki aile ve her iki âşık karar verirler. Bir yıl birbirlerinden uzak kalacaklardır. Sonra eğer aralarında değişen hiçbir şey yoksa evleneceklerdir. Claude, Paris'e döner. Hayatın akışı, karşısına yeni oluşlar, yeni insanlar ve yeni aşklar çıkarır. Muriel'e bir aylık mektubu yazar Claude ama hiçbir şey, üç arkadaşın düşündüğü gibi şekillenmeyecektir.

'Ahlaksızlık ve erdem arasında sadece erdemi tanıyıp bilerek tercih yapılmaz' der film. 'Davranış özgürlüğü her çağda dedikodulara yol açar' der sonra. 'Hayat, birbirine asla uymayan parçalardan oluşmuştur' diye de ekler! Sevgi, gurur, aşk, ahlak, saflık, geçen zaman, erdem, şefkat, yalnızlık ve kaybetme arasında süregelen romantik bir öyküdür perdeye yansıyan. Film çekerken, oyuncuların ağladığını söylemiştir Truffaut. Ona göre, izleyiciler de izlerken ağlamalıdır. Acı yüklü imgelerle doludur yapım. Karakterler açığa vurdukları

aşırı güçlü duyguların pençesinde dirler. Truffaut için 'onlar', tutkuları nedeniyle doğallıktan uzaklaşmış romanesk karakterlerdir. Anne ve Muriel, bilinçli olarak Charlotte ve Emily Brontë kardeşlerden ödünç alınmıştır. İngiliz, püriten, romanesk ve saygın karakterlerdir. İki kız kardeşe âşık olan Claude ise, genç bir Marcel Proust'tur. Büyük ölçüde de eserin yazarı Pierre Roché. Filmin metninde gizliden gizliye başka sanatçıları çok sevmiş sanatçılar vardır: Roché, Proust, Brontë kardeşler ve Truffaut. Hatta heykelleri ile Rodin. Çağın sonradan anladığı Balzac! Kahramanlarının ilişkileri filmi, sanatçının bilincinin kendi ruh haliyle ve yaşadığı zamanla mücadelesi üzerine bir metin haline getirir. Truffaut'nun önceki 'tür' filmleri gibi burada da mutlu son yoktur.

15 yaşındayken, Truffaut klasiği "400 Darbe"de (Les Quatre Cents Coups) 'Antoine' karakteriyle bizleri büyüleyen ve Yeni Dalga sinemasının başucu oyuncusu sayılan Jean-Pierre L aud'a iki İngiliz aktr s; Kika Markham ve Stacey Tendeter eşlik ederler. Bu üçlü aşk öyküsünün ve zamana ağıt yakan filmin sonunda Rodin'in heykellerinden 'öpüşme' çıkar karşımıza. Âşıklar soğuk bir taş olup, zamanda donmuşlardır. Claude, bir arabanın camında kendine bakar ve 'artık yaşlı görünüyorum' der. Her şey geçmişte kalmaya devam etmektedir. Ne de olsa, anlatılamaz bir şeydir mutluluk. Yavaş yavaş, zamanla kaybolur. Rodin'in heykellerine dikkatle bakıp, büyülenmemiz bu yüzdendir belki de. O heykellerde, bir zamanlar yaşanmış önemli anları gördüğümüz için. Bilinmez, belki de mutlulukları...

DOĞAÜSTÜ

ORJİNAL ADI Chronicle

YÖNETMEN Josh Trank

OYUNCULAR Dane DeHaan, Alex Russell,

Michael B. Jordan, Michael Kelly,

Ashley Hinshaw

YAPIM/SÜRE 2012 ABD - G.Afrika, 80 dk.

GÖRÜNTÜ/SES 1.85:1, 5.1 DD İng ve Tr.

ŞİRKET Tiglon (Fox)

'Süper kahraman' çizgi romanlarından beslenen hikayenin odak noktası bir türlü belirlenemiyor...

EVDE KULLANILAN VİDEO KAMERAYI ELİNE ALIP RASTGELE ÇEKİM YAPARKEN korkunç olaylarla karşılaşan gençlerin görüntüler aracılığıyla izlemek "Blair Cadısı"ndan beri 'moda' haline gelmiş durumda. Gerçek olmadığını bildiğimiz halde, 'gerçekmiş' numarası yapan bu filmler, bazen "Canavar"da (Cloverfield) olduğu gibi başarılı da olabiliyor. Ancak önümüzde duran örnek pek öyle değil.

Sadece 12 milyon dolara mal olan ama dünya çapında yaklaşık 125 milyon dolar hasılat elde eden "Doğaüstü", tesadüfen yerin altına doğru inen bir çukura giren üç gencin, buradan çıktıktan sonra telekinetik güçlere kavuşmasını ve sonrasında yaşananları gösteriyor bize. Bu üç okullu delikanlı arasında asıl odak noktamız ve kamerayı taşıyan kişi; problemli bir aileden gelen, kendisi de içe kapanık ve arızalı olan Andrew...

27 yaşındaki Josh Trank'ın ilk sinema filmi olan "Doğaüstü", aslında yetenekleriyle neredeyse Superman'i andıran üç genç kahramanıyla çok

zevкли bir seyir vaat ediyor. Ancak 'süper kahraman' çizgi romanlarından beslenen hikayenin odak noktasının bir türlü belirlenememesi en büyük handikap. Başta, indikleri çukurda kendilerine bu gücü sağlayan manyetik ve tuhaf alanın ne olduğunu çözmeye çalışacaklarını düşünüyoruz ancak film, burayla hiç ilgilenmiyor.

Top atıp tutan, kaşıkları eğip büken ve havalarda aval aval Superman gibi uçup kavga eden üç yenyetmenin dertleriyle haşır neşir oluyoruz. Araya elbette -olmazsa olmaz- kız meselesi de giriyor. Derken Andrew'un hasta annesi ve dayakçı babasından kaynaklı sorunları olduğunu fark ediyoruz ama film ve öykü bu sırada heba olup gidiyor. Süper kahraman olmak yerine kendi karanlık yanlarıyla 'yüzeysel' şekilde yüzleşen gençlerin serüveni, klişeler eşliğinde nihayete eriyor. [2]

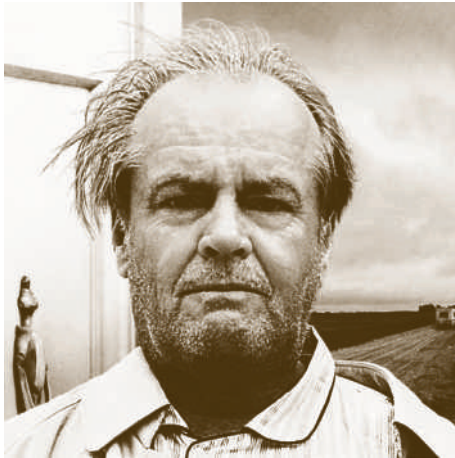
Andrew'un 'süper' yeteneği sayesinde, bu tür filmlerdeki el kamerası ilk defa 'çeken kişi'den bağımsız şekilde dolaşıyor.

Görünürde pek bir 'derinliği' olmayan gençlerin, felsefeyle ilgili cümleler kurması ve illa Tibet'e gitme muhabbeti...

"Film çekmek insanın farklı yaşlarda kendi fotoğrafını çekmesi gibi bir şey. Hepsi farklı görünür, ama aslında hepsi aynıdır."

Wong Kar-Wai

altıyazı
AYLIK SİNEMA DERGİSİ

"Sinemayla büyüyenlerin dergisi"
Her ay bayilerde

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

KAOS: ÖRÜMCEK AĞI

YÖNETMEN Cem Gül
OYUNCULAR Gökhan Mumcu,
 Rojda Demirel, Cemal Hünel, Levent Can,
 Selçuk Özer, Demir Karahan
YAPIM/SÜRE 2012 Türkiye, 105 dk.
GÖRÜNTÜ/SES 1.33:1, 5.1 DD Türkçe
ŞİRKET Tiglon (Dada Film)

Hollywood aksiyon
 geleneğine öykünmek
 başka, onu
 Türkiye koşullarında
 uygulamak başka!

HOLLYWOOD SENARYO MATEMATİĞİNE UYGUN BİR FİLM OLDUĞU İDDİASIYLA gösterime giren "Kaos: Örümcek Ağı", bu matematiğin Türkiye koşullarında pek de karşılığının olmadığını kanıtıyor bir kez daha. Aksiyon, komedi ya da aşk filmlerinde Amerikan standartları içinde yolunu bulabilen bu bilgi-işlem senaristliği, ne yazık ki Türkiyeli izleyiciye uyacak 'formül'e sahip değil, en azından şimdilik.

Giriş paragrafımızdan "Kaos'un iyi bir senaryosu olduğu anlaşılmasın. Evet, Hollywood'lu meslektaşlarının izlediği yolu takip edip, hikayenin iniş ve çıkışlarını ona göre formüle etmeye çalışıyor senarist Tolga Küçük. Ama hikaye ve karakter derinliği olmadan bunu yapmaya çalıştığı için de çabası işe yaramıyor. Diyaloglar da yerli yerine oturmduğunda işler iyice bozuluyor ve ortaya sinemada hiçbir karşılığı olmayan bir karışım çıkıyor.

Nasıl ki, Tolga Örnek, "Labirent"le popüler sinema içinde Türkiye koşullarına uygun bir yol takip ediyor, kendi formülünü ortaya koyabiliyorsa,

"Kaos"ta bunun tam tersini görüyoruz. Yönetmen Cem Gül, 'gizli' kavramının arkasına saklanan senaryodan kendisine ışık gelmediği için suçlanamaz belki, ama aksiyon sinemasının olmazsa olmaz kimi unsurlarını da hakkıyla uyguladığını söylemek zor. Özellikle girişteki sahne, yapılamayanın ne olduğunu net biçimde gösteriyor bize. Aksiyon koreografisinin 'dans' gibi olması gerektiğini, mükemmele ulaşmak için bu tür sahneler 'özel' bir çabayla yaklaşmanın elzem olduğunu bilmiyor gibi yönetmen. Bunda başroldeki Gökhan Mumcu'nun da payı var kuşkusuz. Tip olarak aksiyon kahramanı olabilecek özelliklere sahip aktör, ne yazık ki aksiyonun içini dolduracak meziyetlere sahip gibi durmuyor. Keza ona eşlik eden Rojda Demirel de aynı 'eksiklik'ten muzdarip. Cemal Hünel ve Selçuk Özer ise kötü adamdan ziyade 'komedik unsur' havası taşıyorlar filmde. [\[1\]](#)

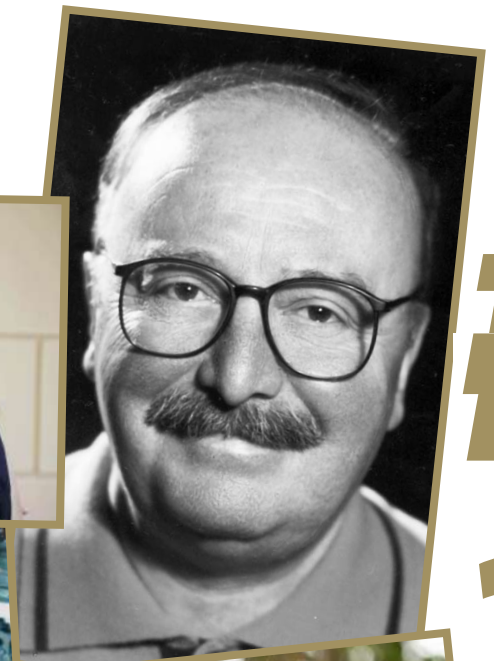
Bu filme dair iyi bir şey söylemek mümkün değil. Ama bolca güldürdüğü (acı acı) de bir gerçek!

'İddia'sıyla izleyiciyi çeken ama sonucu görünce kısa zamanda unutmaya istegi uyandıran bir aksiyon denemesi...

"SİNEMACILIK VE FİLMCİLİK YARARINA BAĞIMSIZ İLETİŞİM PLATFORMU"

sadibey.com

1 - Ergin Orbey (1936-2012)

Ergin Orbey, "Hababam Sınıfı"nın müfettişi olarak anılsa da, hem sinemamız hem de tiyatromuz için tabii ki daha fazlasıydı. Mesela "Bizim Aile"nin ve "Meraklı Köfteci"nin yönetmeniydi, mesela Murathan Mungan'ın da hatırlattığı gibi Oğuz Atay, Sevim Burak gibi yazarlara Devlet Tiyatroları'nın kapısı ilk kez Orbey'in genel müdürlüğü zamanında açıldı. Hafızamız popülere çok takılmasın der, Orbey'in bize kattıklarından dolayı saygılarımızı sunarız.

2 - 14 Temmuz 'Alper günü' olsun!

14 Temmuz'da iki yönetmenimiz, Emin Alper "Tepenin Ardı" ile Saraybosna'da, Özcan Alper de "Gelecek Uzun Sürer" ile Ermenistan'da düzenlenen festivallerden ödüller aldılar. Soyadları aynı olduğu için

akraba zannedilen (ki değiller) bu yönetmenler adına 14 Temmuz'u 'Alper günü' ilan etsek mi acaba?

3 - Erol Bey'e saygılar

Altın Portakal, Emek Ödülü ile bir anlamda kamera arkasına saygısını sunuyor. Geçen yıl Selahattin Geçgel'e, namıdiğer Godzilla'ya verilmişti bu ödül. Bu yıl da ışık şefi Erol Batıbeki'ye takdim edilecek. Atıf Yılmaz'ın amcasının oğlu olan Erol Bey'in "Baba", "Selvi Boylum Al Yazmalım" ve "Cemil" gibi birçok klasik filmde emeği olduğunu hatırlatıp, kendisine saygılarımızı sunarız!

4 - "Seans"a bir göz atın!

Meslektaşımız Ceylan Özçelik, yıllarca hazırlayıp sunduğu, SkyTürk'te yayımlanan sinema programı "En Heyecanlı Yeri"ne yaz sezonunda ara verdi. Ama boş durmuyor, hafta içi her gün 19.15'te aynı kanalda

ekrana gelen kültür sanat programı "Seans"ı hazırlayıp sunuyor. Kültür sanat programları arasında fark yaratan "Seans"a bir göz atın deriz. Çünkü "En Heyecanlı Yeri"nin özgünlüğü bu programa da sirayet ediyor.

5 - Azerbaycan ile film ortaklığı

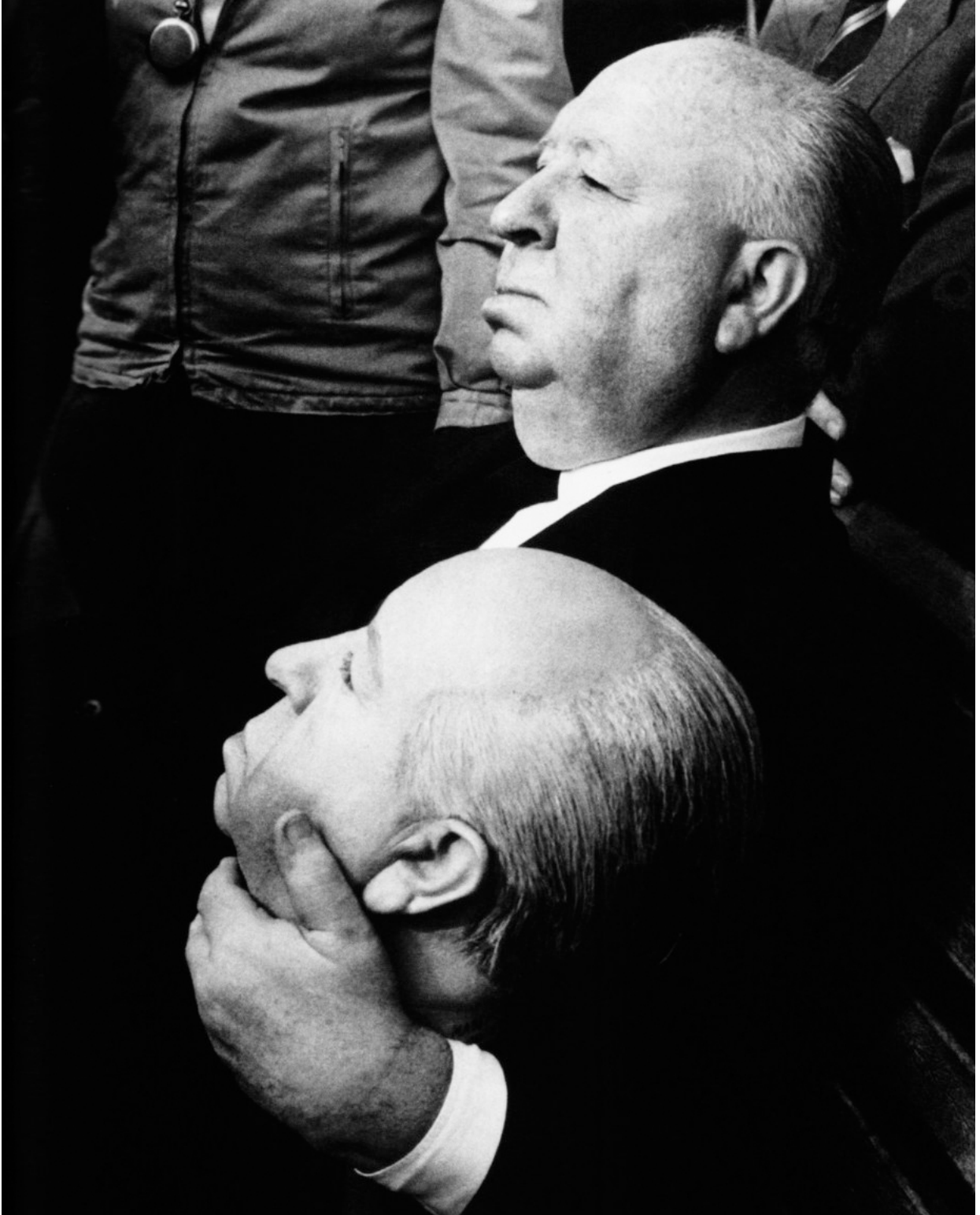
Biraz geç oldu ama neyse... Sonunda Azerbaycan ile ortak bir film projesi hayata geçirilecek: "Mahmut İle Meryem". Azeri yazar Elçin Efendiye'f'in kitabından uyarlanacak filmde, Çaldıran Savaşı sırasında yaşanan bir imkansız aşk hikayesi anlatılacak. Mehmet Ada Öztekin'in yöneteceği filmde Aras Bulut İynemli ile Eva Dedova başrollerde.

ROCK FM 94.5

VIDEO SHOW FILM TELEVISION
DVD CINEMATIC COMMUNITY
WORK THINK PRODUCTION MOVIE DVD SCREENPLAY
TODAY NEW TELEVISION MOVIES MOVING VIDEO FILM SHOW
FILM PRODUCTION CLOSE-UP
PRODUCTION SHOW ACTOR DVD TELEVISION MONEY SCREENPLAY COMMUNITY THINK BUSINESS PRO
MOVIES CINEMATIC HORROR DVD COMMUNITY SCREEN VIDEO NETWORK PRODUCTION
CLOSE-UP SHOWING PICTURE PRODUCTION CINEMATIC SCREEN SHOW
SHOW ACTOR VIDEO INDUSTRY SHOW ACTOR SHOWING SCREENPLAY TELEVISION MOVIE COMMUNITY
INDUSTRY PICTURE MOVIES PROJECT COPY THINK THRILLER SCREENPLAY
HINK COMMUNITY SCREENPLAY COPY MOTION INDUSTRY SHOW ACTOR
MOVIES SCREEN THINK SHOWING 7. CADDE HORROR PICTURE SCREENPLAY BUSINESS MOVING
TELEVISION PROJECT TELEVISION COMEDY FILM NETWORK PRODUCTION MOVIES PRODUCT
DVD PRODUCTION COMEDY SHOW ACTOR SCREENPLAY PRODUCTION SHOWING
PICTURE TELEVISION FILM SHOW VIDEO COMMUNITY PICTURE THINK TELEVISION
NEW PRODUCTION COMMUNITY CINEMATIC SHOW ACTOR SCREENPLAY NEW PRODUCTION
SCREENPLAY DVD MOVIE THINK PRODUCTION THINK MOVIE NETWORK SCREENPLAY
WORK SHOW FILM VIDEO MOVING MOVIES TELEVISION NEW TODAY PUBLIC COMEDY
MOTION CLOSE-UP MOTION SHOWING FILM PRODUCTION SHOW ACTOR THRILLER
MONEY HORROR THRILLER SCREENPLAY MONEY TELEVISION DVD MOVING PRODUCTION
PRODUCTION NETWORK VIDEO SCREEN COMMUNITY DVD HORROR CINEMATIC
SCREEN CINEMATIC THINK PRODUCTION NETWORK SHOWING
SCREENPLAY SHOWING SHOW ACTOR INDUSTRY VIDEO
CLOSE-UP PROJECT MOVIES PRODUCTION
THINK COPY SCREENPLAY

**SİNEMA VE SOUNDTRACK DÜNYASINA
KEYİFLİ BİR YOLCULUK**

BİLGEHAN ARAS'LA **7. CADDE** HER PAZAR 22.00-00.00 ARASI **94.5 ROCK FM'DE**

“Gerilim konusunda bir tür tekel kurmuş olmak benim şansım.
Öyle görünüyor ki, hiç kimse bu tür filmlerin kurallarıyla fazla ilgilenmiyor.”

Alfred Hitchcock